

ലക്ഷ്മീഭായി

പുസ്തകം നമ്പർ

എം.എം. തുലാം

ലക്കം ൭

മംഗളം

ലക്ഷ്മീശൻ സർവ്വവണ്ണങ്ങളെയുമുടലിൽനിന്നുതളിപ്പിച്ചു ദേവൻ
 രക്ഷയ്ക്കായുനെ ദീക്ഷിച്ചു മരുമൊരു കൃപാംഭോധി പരീരുപത്രൻ
 അക്ഷീണാനേകവണ്ണാവലിപരിവിലസൽപരവൃന്ദം പെട്ടുണീ-
 'ലക്ഷ്മീഭായി'ക്കു വേണ്ടും നിഖിലഗുണകലാപൂർത്തിയെച്ചേർത്തിടട്ടെ.
 കവിസാമ്രാജ്യമൻ കൊ. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ.

തിരുനാൾമംഗളം

ചിത്രാനക്ഷത്രജാതൻ ശിതമതി സുഗുണൈ-
 ഘാഞ്ചിതൻ വഞ്ചിനാഥൻ
 സത്രം മോദേന റുറാണ്ടവനിയിതവനം
 ചെയ്തു ചൈതന്യപൂർവ്വം
 സുത്രമാവെന്നപോലുൾസുഖമൊട്ടു നിവസി-
 ചിട്ടവാതീട്ട ചേർത്ത-
 ഞ്ജുരൂരസം തീർത്തു രക്ഷിച്ചുരളുക കരുണാ-
 സത്ഥമേ! പത്മനാഭ!

ലക്ഷ്മീഭായി.

പാഠകം

‘പാഠക’ത്തെപ്പറ്റി കേൾക്കാത്തവരോ, എന്നുവേണ്ട പാഠകംതന്നെ കേൾക്കാത്തവരോ കേരളീയരിൽ വളരേപേരുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പാഠകത്തിന്റെ പ്രചാരം അത്ര പ്രചുരവും പ്രബലവുമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ദേവാലയങ്ങളിലെ ഉത്സവാദ്യഘോഷങ്ങളിൽ ഇതു നടത്താറുണ്ട്. അല്ലാതെകണ്ടും ഭഗവൽജനനമായിട്ടോ നേമു്തായിട്ടോ ദേവാലയങ്ങളിലും മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിലും പാഠകംപറയുക സാധാരണമാണ്. സാഹിത്യപരമായിട്ടും ഏതാണ്ടു ദൃശ്യപരമായിട്ടും അതിനുള്ള മാന്യസ്ഥാനംകൊണ്ടു, പരിഷത്തുകളിലും വിദ്യാലയങ്ങളിലും ‘പാഠകപ്രദർശനം’, പതിവായിട്ടു വന്നിട്ടില്ലെങ്കിലും, കടന്നുകൂടി ക്രമത്തിൽ കൈകേറിവരുന്നുണ്ടെന്നു പറയാം. പാഠകമെന്ന പദംകൊണ്ടു വിവക്ഷിക്കുന്നതെന്ത്? അതിന്റെ ഇന്നത്തെ പ്രവർത്തനസമ്പ്രദായം എങ്ങിനെ? ആഗമികദൃഷ്ട്യാ അതിന്റെ ഉൽപത്തി പോഷണം ഗതി എന്നിതെല്ലാം എപ്രകാരം?—എന്നിത്യാദി അതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ചെറുചർച്ചയാണ് ഈ ലേഖനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യവും വിഷയവും.

ഗുണ്ടാർട്ടസംഗ്രഹിന്റെ നിഘണ്ടുവിൽ ‘പാഠകം’ എന്ന പദത്തിന്നു ‘പ്രസംഗം’ * എന്നും ‘നാടകത്തിലെ ഒരു പാത്രത്തിന്റെ കൃത്യം’ † എന്നും അർത്ഥം കൊടുത്തുകാണുന്നു. പ്രസ്തുതകലയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, പാഠകം ഒരു പ്രസംഗമല്ലെന്നു പറകവയ്യ എങ്കിലും, അത് ഒരു വെറും പ്രസംഗമാണ് എന്നു പറയുന്നതും ശരിയല്ല. രണ്ടാമത്തെ അർത്ഥം അതിന്നു ചേരുമോ എന്നു വള

* Lecture. † The part in a play.

ഒര സംശയവുമാതന്നെ. 'ശബ്ദതാരാവലി'യിൽ 'പാഠകം' എന്നാൽ 'കഥ'യെന്നും 'പാഠകൻ' എന്നാൽ 'കഥപറയുന്നവൻ' എന്നും 'പാഠകക്കാരൻ' എന്നാൽ 'നല്ല വസ്ത്രം ഉടുത്തു തലയിൽ കെട്ടി ജനമദ്ധ്യേ നിന്ന ശ്ലോകം ചൊല്ലി കഥപറയുന്നവൻ' എന്നുമാണ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. പാഠകക്കാരൻ പറയുന്നതു കഥയാണ്; ജനമദ്ധ്യേ നിന്ന ശ്ലോകം ചൊല്ലിയാണ് പറയുന്നത്; പാഠകക്കാരൻ തലയിൽ കെട്ടുകയുമുണ്ട്. എന്നാൽ ഇത്രയൊക്കെയായാൽ പാഠകം പറയുകയായി എന്നോ പാഠകത്തിനുമാത്രമേ ഇതൊക്കെയുള്ളുവെന്നോ പറയുന്നതു ശരിയല്ല. അതായത് ഈ ലക്ഷണയിൽ അപ്രാപ്തിയും അതിപ്രാപ്തിയും രണ്ടു ഭാഗവുമാണ്.

പണ്ട് ഇതിഹാസപുരാണാദി നായകന്മാർ, സാങ്കേതികഭാഷയിൽ പറയുന്നതായാൽ 'കഥകന്മാർ', രണ്ടുതരത്തിലായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരുട്ടർ ആഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ പദ്യങ്ങൾ ക്രമപ്രകാരം സ്വരിച്ചു ചൊല്ലുകമാത്രം ചെയ്തു. അവരാണ് 'പാഠകന്മാർ'. മറാഖർ 'ധാരകന്മാർ' ആകട്ടെ, പണ്ഡിതപാമരസമ്മിളിതമായ സമാജത്തിൽ പാഠകന്മാർ ചൊല്ലുന്ന കാരോ പദ്യവും ദേശീയഭാഷയിൽ ലളിതമായി പ്രതിപാദിച്ച് അതിന്റെ അർത്ഥവും സാരസ്യവും അവകെല്ലാവർക്കും ഒരുപോലെ സുഗ്രാഹ്യമാക്കിത്തീർത്തുപോന്നു. ഇങ്ങിനെ പാഠകന്മാരെന്നും ധാരകന്മാരെന്നും രണ്ടുതരക്കാരായിത്തീർച്ച കഥകന്മാരുടെ രണ്ടുവൃത്തിയും കണിച്ചുചേന്ന് ഇന്നമ്മുടെ പാഠകക്കാരിൽ കാണുന്നതുകൊണ്ടും ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ പാഠകത്തിന്റെ ഉൽപത്തിയും ഉയർച്ചയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായാലും (ഈ വിഷയത്തിൽ പൂർണ്ണപരവിരുദ്ധമല്ലാത്തതോ യുക്തിക്ക് അബദ്ധമല്ലാത്തതോ ആയ ഈ

ഘമല്ലാതെ വെളിച്ചത്തുവന്നിരിക്കുന്ന രേഖകൾ ആസ്പദമാക്കി മറ്റൊരു തീപ്പും കല്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഈ പാഠകന്മാരാണ് ഇന്നത്തെ പാഠകന്മാരുടെ പൂർവ്വഗാമികൾ എന്ന് പറയാനാണ് വഴികാണുന്നത്.

പാഠകം ആദ്യമുണ്ടായത് എന്നാണെന്നു വെണ്ഡിപ്പുപറയുവാൻ തെളിവുകൾ പോരാ. പാഠകന്മാരുടെ വേഷം അതായതു ചുക്കപ്പുതുണി തലയിൽ കെട്ടുക, ഉടുത്തിരിക്കുന്ന മുണ്ടിന്റെ മീതെ ചുക്കുന്ന വസ്ത്രം ചിറ്റുക, പളിങ്കുമാല ധരിക്കുക, കണ്ടാൽ, പാഠകം സംഘക്കൂടി (യാത്രക്കൂടി)യിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നു തോന്നും. കഥാകഥനത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ രീതി കണ്ടാൽ അതു ചാക്യാർകൂത്തിന്റെ ഒരു അനുരൂപമാണെന്നും പറയാം. അതുകൊണ്ടു, കൂത്ത് അമ്പലത്തിൽവെച്ചുമാത്രമേ നടത്താവൂ എന്നും, അതുതന്നെ ചാക്യാർജാതിക്കുമാത്രമേ പാടുള്ളൂ എന്നുമുള്ള നിബന്ധനയാലും, എന്നാൽ ഈ കലയെക്കുറിച്ചു ജനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രതിപത്തിയും ആന്തിയും സീമാതീതമായി വർദ്ധിച്ചുവന്നതിനാലും, ആ കലപോലെ 'ഏതാണ്ടോന്ന്' ഉണ്ടായിത്തീർന്നിരിക്കണം. അതാണ് പാഠകം. പാഠകം ഈശ്വരകഥ പറയുന്നതുകൊണ്ട് അതിനു ദൈവികത്വം വേണം. എന്നാൽ കൂത്തിന്റേതടത്തോളം വയ്യ എന്നു വെക്കാനാണ് വഴി തന്നെ. വേഷത്തിൽ പാഠകം യാത്രക്കൂടിയെ അനുസരിക്കണമെന്നുവന്നിരിക്കാം. അക്കാരണത്താൽതന്നെ ആദ്യം പാഠകം പറയുന്നത് ആദ്യം ഖേദം ഭാഷയിലായിരിക്കാനേ തരമുള്ളൂ. ക്രമേണ പരിഷ്കരിച്ചു പരിഷ്കരിച്ച് ഏതാണ്ടു കൂത്തിലെ കഥ പറയുന്നതുപോലെയുള്ള മറ്റു മുഴുവനും സ്വീകരിച്ചതായിരിക്കണം. ഏതെന്നാൽ തുടക്കത്തിൽ ഇതു കൂത്തിനു കൊടുത്ത നമ്പ്രാന്മാരുടെ അവകാ

ശമായിരുന്നു എന്നു പൂർവ്വചരിത്രം വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. കൂടിയാട്ടത്തിൽ നമ്പ്യാരുടെ വേഷം വേണ്ടതുകൊണ്ട് ആ ആവശ്യത്തിനും അതോടുകൂടി നമ്പ്യാർക്ക് സ്വതഃപ്രാഭവവും, തദപരാ പ്രോത്സാഹനവും നല്ലവൻ നമ്പ്യാരുകൂത്തുണ്ടായതുപോലെ, വെറും മിഴാവുകൊടുത്ത നമ്പ്യാർക്കും എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രാമാണ്യത്തിന്റേ ഒരു വഴിയായി പാഠകം എന്ന എപ്പോഴും തുടങ്ങിയെന്ന് ഉപരികൂടുന്നതിൽ വലിയ തെറ്റോ അസാധാരണതയോ ഇല്ലെന്നു തോന്നുന്നു. പിന്നീട് ഈ പാഠകം തൊഴിലായി മറ്റു അമ്പലവാസികളും സ്വീകരിക്കുകയും അതിന്നു ശേഷം ഇപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണരും പാഠകം പറയുവാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തതാണ് 'ചാക്യാരുടെക്കേര' മായ തളിപ്പറമ്പുതന്നെയാണല്ലോ പാഠകക്കാർക്കും മുഖ്യവും പരീക്ഷിക്കേണ്ടതുമായ സ്ഥലവും, അവിടുത്താണ് പരീക്ഷയിൽ വിജയികളാകുന്നവർക്കു കിട്ടുന്ന മുടിയും. മുടി കൊടുക്കുന്നത് അവിടുത്തെ നമ്പൂരിബ്രാഹ്മണരുമാണ്. ആ സ്ഥിതിക്കു പാഠകത്തിന്നു ജനനത്തിൽത്തന്നെ സംസ്കൃതശ്ലോകം ചൊല്ലി ഭാഷയിൽ അർത്ഥം പറയുക എന്ന ക്രമം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാവില്ല. എന്തെന്നാൽ ആ അധികാരം ബ്രാഹ്മണർ അബ്രാഹ്മണരായ അമ്പലവാസികൾക്ക് അനുവദിച്ചുകൊടുത്തുവെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ തരമില്ലല്ലോ.

അതുകൊണ്ടു പ്രവേശത്തിൽ പാഠകം ഭാഷയിൽ വെറും കഥപറയുകമാത്രമായിരിക്കണം. എന്നാൽ അതിൽ ഗദ്യംപോലെ പദ്യവുമുണ്ടായിരുന്നോ എന്നും, ഇന്നത്തെ ഭാഷാചമ്പുക്കൾ ആ ആവശ്യത്തിലേക്കായി രചിക്കപ്പെട്ടവയാണോ എന്നുമുള്ള ചോദ്യത്തിന്നു കർക്കശമായ ഒരു മറുപടി കാണുന്നില്ല. ശ്രീമാൻ ആര്യർ കൃഷ്ണപ്പിഷാരടിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഭാഷാചമ്പുക്കൾ

പാഠകത്തിന്നായിട്ടുണ്ടായവയാണെന്നാണ്. ആ മതത്തിനോടു പണ്ഡിതൻ കൂടേഴത്തു പരമേശ്വരമേനോൻ യോജിക്കുന്നില്ല. സാഹിത്യത്തിൽ വിനോദത്തിനായി വിഹരിച്ച കേരളസഹൃദയാഗ്രണികളുടെ പ്രതിഭാഫലമായി സംസ്കൃതത്തിൽ ഭോജചമ്പു, ഭാരതചമ്പു എന്നിവ പോലെ, കൈരളിയിലും ഭാഷാചമ്പുവെന്നരു പ്രസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നെന്ന് മേനോന്റെ പക്ഷം. മേനോന്റെ അഭിപ്രായമാണ് സ്വീകർത്തുമായിത്തീരുന്നതാണ്. കൈരളിയിൽ ആദ്യത്തെ ചമ്പു പുനത്തിന്റെ രാമായണചമ്പുവാണെന്നുണ്ടല്ലോ ഇപ്പോൾ കിട്ടിയിടത്തോളം ഉള്ള ചമ്പുക്കളിൽനിന്നു കാണുന്നത്. പുനത്തിന്റെ കാലത്ത് അമ്പലവാസികൾക്കു സംസ്കൃതം പഠിക്കാൻ വിരോധമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, നാണപ്പപ്പിഷാരടിയെപ്പോലെ അതിവിദഗ്ദ്ധന്മാരുമുണ്ടായിരുന്നസ്ഥിതിക്ക് കരുപക്ഷ അതിനു ശേഷമാണ് പാഠകമുണ്ടായതെന്നോ, അഥവാ, അതുവരെ പാഠകം ഏതുവിധത്തിലായിരുന്നാലും അന്നുതൊട്ടു പാഠകത്തിനു ഭാഷാചമ്പുക്കളുപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയെന്നു പറയേണ്ടിവരും. എന്നാൽ പിന്നീട് പാഠകം പറയുന്നതിന് എന്തുകൊണ്ടു സംസ്കൃതപ്രബന്ധങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാൻ തുടങ്ങിയെന്നോ

“ഭാഷാകവിനിവരോയം

ഭാഷാകരവദിഭാതി ഭവനതലേ

പ്രായേണ വൃത്തമീന-

സൂത്രാലോകേ നിരസ്തഗോപ്രസരഃ”

എന്ന ഭാഷാകവിയായ പുനത്തിനെ ‘അരക്കവി’ എന്നും പറഞ്ഞ് അവരോടുകൂടിക്കൂടെയുണ്ണും കൈരളിയുടെ നേരേ അത്ര പുല്ലുമുണ്ടായിരുന്ന അക്കാലത്ത് എന്തുകൊണ്ടു

പാഠകക്കാർ പണ്ടത്തെ മട്ടു വിട്ടു സംസ്കൃതമല്ലാതെ മലയാളം സ്വീകരിച്ചുവെന്നോ ഉള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്കു ശരിയായ ഉത്തരമില്ല. പോരെങ്കിൽ കൂത്തിനെ അനുകരിച്ചുണ്ടായ കലയ്ക്കും.

എല്ലാംകൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ പാഠകം ആദിയിൽ വെറും നാടോടിഭാഷയിൽ പുരാണകഥ പറയുകയായിരുന്നുവെന്നും പിന്നീട് ഇത്തരത്തിലായതാണെന്നും ഉപമാിക്കാനാണ് വഴി. പാഠകമുണ്ടായതു കൂത്തിന്റെ ശേഷമാണെങ്കിലും കൂത്തിന്റേതുപോലെ ഇതിന്റെ ആദിയും അവസിതമാണ്. ആദ്യത്തെ കഥപറയുന്ന രീതി എന്തായിരുന്നു, വേഷവും പാഠകം ഉരുവിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ ഇങ്ങിനെയായിരുന്നോ എന്നും മറ്റുമുള്ള സംഗതികൾ ഇന്ന് അജ്ഞാനാസ്യത്തിലാണ് അറിയാതെകിടക്കുന്നു. ഗവേഷണം ഇക്കാര്യത്തിൽ വളരെ നടത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

ഇന്നത്തെ രീതി ഇപ്രകാരമാണ്. കൂത്തിലേപ്പോലെ പൊങ്ങിയ തറയോ, വാദ്യമോ, പാഠകക്കാരന്റെ നൃത്തമോ കണ്ടുവരില്ല. സാമാജികന്മാരും പാഠകക്കാരനും സമനിലത്തുതന്നെ. സാമാജികന്മാർ ഇരിക്കും. പാഠകക്കാരൻ നിന്നാണ് പാഠകംപറയുക. ചാക്രാക്ഷുള്ളപ്പോലെ ഇരിക്കുവാൻ പീഠമില്ല. പാഠകക്കാരന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു നിലവിളക്കു വേണം; എന്നാൽ അതിൽ മൂന്നു തിരിവേണമെന്നില്ല. പാഠകക്കാരൻ വേഷംകെട്ടി വിളക്കിന്റെ നേരേവന്ന് ഇഷ്ടഭാവതയെ പ്രാപിച്ചു വന്നശ്ശോകം ചൊല്ലിത്തൊഴുതു കഥ പറയുന്നതിനായി ഒരു അവതാരിക തുടങ്ങും.

പാഠകത്തിന്റെ അവതാരിക — (വേഷം കെട്ടി അങ്ങത്തു വന്നു വിഷ്ണുവിന്റെ അവതാരകഥകളിലേതെ

കിലുമാണ് പരവാൻ പോകുന്നതെങ്കിൽ) “ലോരോണം
.....വത്മനാഭം ഭജേമാഃ” എന്നു തൊഴുതു
കൊണ്ടു ചൊല്ലുന്നു. ശിവകഥയാണ് പരവാൻ ഭാവി
ക്കുന്നതെങ്കിൽ

“നാലാമ്നായൈകമൂലം നതജനദിവിഷൽ
വാദപം നേത്രവഹ്നി-

ജാലാനിദ്യശ്ചമീനധപജമചലസുതാ-

രൂഡവാമാകഭാഗം

കാലാരാതിം കവദ്യോദരകഞ്ചിതമ-

നാകിനിമാനനീയം

കൈലാസാവാസലോലം കനിവൊടു മനമേ!

ചന്ദ്രചൂഡം ഭജേമാഃ”

എന്ന ശ്ലോകമാണ് ചൊല്ലുക. ഈ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളും
ഭാഷാചമ്പുക്കളിൽ ഉൾപ്പെട്ടവയാണെന്നു കൂടി സന്ദർഭ
ശാൽ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. പിന്നെ “പുരുഷാത്മചതുഷ്ട
യത്തെ സാധിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു സകലജഗദധാരാദ്ര
തനെയി സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപനായിരിക്കുന്ന ഭഗവാൻ
ശ്രീനാരായണന്റെ (ശ്രീപരമേശ്വരന്റെ) ശ്രീമൽപാ
ദാരവിനങ്ങളെ സാർവ്വകാലവും ഹൃദയകണ്ഠികാമദ്ധ്യത്തി
ങ്കലാമ്മാറുവെച്ചു നിശ്ചലഭക്തിപുരസ്സരമാകുംവണ്ണം ഉ
പാസിച്ചുകൊള്ളണം. ആയതിന്നു വേണം എല്ലാജന
ങ്ങളും എല്ലാസമയത്തു കലും പ്രയത്നം ചെയ്യാൻ. ഈ
ശ്വരനെ സേവിക്കു എന്നുവരുന്ന സമയത്തുകൽ തൽസേ
വാമാർഗ്ഗങ്ങളും പലപ്രകാരമേയുള്ളൂണ്ട്. പ്രദക്ഷിണം,
പ്രതിമാർച്ചനം, സ്വരൂപദ്ധ്യാനം, നാമസങ്കീർത്തനം, ക
മാശ്രവണം, കമാപ്രസംഗം എന്നിവയിൽവെച്ചു ക
ലിയുഗത്തിങ്കൽ അനായാസേന മോക്ഷത്തെ സാധി
പ്പാൻ കമാപ്രസംഗത്തോളം നല്ലതല്ലതേ മറ്റൊന്നും.

കഥപാക എന്നു വരുന്നസമയത്തുകൽ വാക്കിനു മാ
 യുഷാദി ഷർഗുണങ്ങളുടെ പരിപൂർണ്ണതയുണ്ടായിരിക്കു
 ണം. “മാധുര്യമക്ഷരവ്യക്തിഃ പദവ്യക്തിശ്ച സുസ്വരഃ
 സ്വൈര്യം ലഘുതമതപം ച ഷഡേതേ വചസോ ഗു
 ണഃ” (ഇതിന്റെ അർത്ഥം പാക) ആയതിലൊന്നി
 ന്നേറയെങ്കിലും ലവലേശംപോലുമില്ലായെങ്കിലും ഉഭയ
 കലപരിശുദ്ധനാരായി വേദജ്ഞരായി ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാ
 രായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണോത്തമന്മാരെക്കൊണ്ടു നിറയ
 പ്പെട്ട സഭാമദ്ധ്യത്തെ പ്രാപിച്ചു പഠിച്ചവണ്ണം പ്രസം
 ഗിക്കുക എന്നുവരുന്ന സമയത്തുകൽ. “ഇശ്വരോ! ഇവ
 ന്റെ ബുദ്ധിഇശ്വരപരകഥയികലല്ലോ ലയിച്ചത്. ആ
 യതുഷേതുവായിട്ട് ഇവനു മേലിൽ ഗുണോൽകഷ്ണം വ
 ളിക്കട്ടെ” എന്നിപ്രകാരം ബ്രാഹ്മണോത്തമന്മാരുടെ
 അനുഗ്രഹമുണ്ടാവുമെന്നത്രേ മൽഗുരുഭൂതന്റെ നിയോഗം.
 “ഗുരുകാരണ്യലക്ഷ്മീനിയോഗാൽ” (അംഗദളുതാ
 ണ് കഥയെന്നു വിചാരിക്കുക. അതിനുള്ള പ്രത്യേക
 അവതാരിക തുടങ്ങുകയാണ്. അടുത്ത ചടങ്ങ് അതായ
 ത്) “ഏകിലൊ പണ്ടു സൂര്യവംശാലങ്കാരഭൂതനായി ദ
 ശരഥപുത്രനായിരിക്കുന്ന ഭഗവാൻ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ അ
 നജനായിരിക്കുന്ന ലക്ഷ്മണനോടും സുഗ്രീവാദിവാന്മാര
 ത്താന്നാരോടുംകൂടെ ദക്ഷിണസമുദ്രതീരത്തെ പ്രാപിച്ചു.
 സമുദ്രത്തിൽ ദത്തമാർഗ്ഗനായി നളനെക്കൊണ്ടു സമുദ്ര
 ത്തിൽ സേതു ബന്ധിപ്പിച്ചു തൽസേതുവിലൂടെ കടന്നു
 ലങ്കാനഗരത്തെ പ്രാപിച്ച്, ഉത്തരഗോപുരപാദത്തി
 കൽ പടവീടും കെട്ടി ആയവിടെ അധിവസിപ്പുതും
 ചെയ്തു. ആയതിന്നു ശേഷം ഭഗവാൻ ശ്രീരാമൻ സുഗ്രീ
 വനുമൊരുമിച്ച് ഇപ്രകാരം അരുളിച്ചെയ്തു. “ദൂതോ ഗ

ഈതു ബുദ്ധിസാഗരം.....എന്നിത്രാദി ശ്ലോകം. അങ്ങിനെ കഥയിലേക്കു കടക്കുകയായി. കഥ പറയുന്നത് ഇപ്പോൾ കൂത്തിൽ പതിവുള്ളതുപോലെതന്നെയാണ്.

കഥയുടെ ഉദ്ദിഷ്ടഭാഗമെത്തി കഥ അവസാനിച്ചാൽ അന്നത്തെ പാഠവും കലാശിച്ചു. കലാശിക്കുമ്പോൾ കൂത്തുമുടിക്കുന്നപോലെ സഭാവാസികൾ കൈകൊട്ടുകയില്ല. കഴിഞ്ഞാൽ പാഠക്കാരൻ തൊഴുതു പിൻമടങ്ങും; അതാണ് അതിലെ ലക്ഷണം. കൈകൊട്ടുകയില്ലാത്തതുകൊണ്ടു, സാമാജികന്മാർ ബ്രാഹ്മണൻമാരുമാകണമെന്നില്ലെന്നുവരുന്നു. അതുകൊണ്ടും അമ്പലത്തിലല്ലാതെ എവിടെവെച്ചും പാഠം നടത്താമെന്നുള്ളതുകൊണ്ടുമായിരിക്കണം പാഠത്തിനു കൂത്തിനേരം ഇടിയുതട്ടാതിരിക്കുന്നത്. എന്നാലും കേരളകലകൾക്കെല്ലാത്തിനും കാണുന്ന അധഃപതനം ഇതിന്നുമുണ്ട്. കാലംകൊണ്ടു കേരളീയർ രാജാഭിമാനവും സ്വകീയസ്വത്തുസൂക്ഷിക്കുന്നതിൽ അഭിനിവേശവും പുഷ്ടമായിട്ടുവരുമ്പോൾ പാഠത്തിനും മുക്തിയുണ്ടാകുമെന്നു സമാധാനിക്കാം.

കേരളവർമ്മ അമ്മാമൻതമ്പുരാൻ ബി. എ., ബി. എൽ.

ഭക്തിലഹരി

൪

നാനാത്വം ഭ്രാന്തിജന്മം കരുതുക ഗുണഭോ-

ഷങ്ങളാ ഭ്രാന്തിമൂലം

താനും; കാണാം തിരഞ്ഞാലതിനു വിധിനിഷേ-

ധങ്ങളാശ്ശാസ്ത്രരീതി

ആ നാടനാക്കിതെല്ലാമുലകമജിതനെ-

ന്നോത്തു നാമങ്ങളോരോ-

ന്നീ നാം ഭക്ത്യാ ജപിക്കാം വിഗതവിഷയസം-

ഗിക്കു മറെറൊത്തുവേണം.

൧

ഇക്കാരണം ജന്തുവർഗ്ഗം സകലസമയവും

ക്ഷുഭിതരൂപാധിക്കുഴപ്പം

നീക്കാൻ മാത്രം ശ്രമിച്ചോരവരുടെയിടയിൽ

തെല്ല ഭേദം നമുന്മാർ

ചില്ലാമ്പേ! മിത്രമാത്മാവിനവരരിയുമാ-

ന്നോക്കിൽ നിന്നെബ്ഭജിക്കാൻ

ലാക്കായോർ മിത്ര, മല്ലാത്തവരരി, യടിയൻ

കൃഷ്ണ! നിത്യം നമിക്കാം.

൨

ഭേദത്തിൽ സകതി തീരെയുള്ളയണമയി! നീ

സകതിമൂലം സദാ ഞാൻ

ഗേഹം, വിത്തം, കളത്രം, സുത, സഹജസുഹൃ-

ത്തെന്നിവയ്ക്കുന്നതിക്കായ്

സ്നേഹം വർദ്ധിച്ച രാവു വകലുമുഴലുവാ-

നുള്ള മാഗ്ഗങ്ങളൊക്കും

മോഹക്കോളിട്ടിലൂക്കും കടനജലധിയിൽ-

പ്പെട്ടു കഷ്ടപ്പെടുന്നു.

൩

എന്നാൽ ഭേദം നശിച്ചാൽ പരപുരുഷ! വിഭോ!

പട്ടിയോ കാക്കയോ തി-

ന്നെന്നാമല്ലെങ്കിലഗ്നിക്കിമ ദ്രവ്യമിതിരി-

ക്കട്ടെ; ജീവിച്ചിരിക്കെ

വന്നാക്കുൻ, തൊക്കു, ജിഹ്വാ, ശ്രവണമിവ വലി-

ച്ചിട്ടു നട്ടംതിരിക്കും

മന്നാകെ; തപല്പദാബ്ജത്തണലിലൊരുവരും

കൊണ്ടുതള്ളിപ്പുതാനും.

൪

ഇക്കാലം സകുതി ദേഹത്തിന്നു നരന്നു വിടാൻ
ദുഃഖപടംതന്നെയെന്നാൽ

തൽക്കാലം ദുഃഖമാറ്റിത്തരണമരുളണം
ഭക്തിദാർഡ്യം മൂരാരേ!

ഇക്കാണും വിപ്രജനും നിരവധിയുദരം
നൂണു ഞാൻ നേടിയിപ്പോരും

ചിക്കാൽക്കാരവേ! പാഴിലാക്കിക്കളയരുതിനിയും
യോനിരൂഴിച്ചിടൊല്ലേ. ൫

കനും നേരാതെ കമ്മം ഗുരുവരനുപദേ-
ശിച്ചുരീതിക്കു ചെയ്തി-

ഒട്ടനുള്ളും ശുദ്ധമാക്കിത്തീരുവടി കരുതി-
ക്കൊണ്ടു നാമം ജപിക്കാം

എന്നും നില്ക്കുന്നതാക്കും പ്രിയതരമഖില-
പൂർണ്ണമിന്നന്ന മട്ടാ-

ണെന്നുള്ളിൽ കേറിക്കാത്താത്തിരുവുടലടിയ-
ത്തിന്നു കാട്ടിത്തരേണം. ൬

മെയ്യോത്താൽ സ്തൂലസൂക്ഷ്മം പലവിധമുലകിൽ
കാണുവാനുണ്ടതെല്ലാം

നിയ്യോ മായക്കു കീഴ്നിന്നൊരു കളിനിലയിൽ
തീർത്തതെന്നെന്റെ ബോദ്ധ്യം

തിയ്യോതാം കത്തു, മാളം, കായു, മെരിയുമി-
ങ്ങിസ്സനങ്ങൾക്കു കീഴിൽ

പൊയ്യോ ഞാൻ ചൊൽവതൊന്നാണനലനിതൊരു-
ഷ്ടാന്തമോന്തതമുന്തേ! ൭

ചൊല്ലാളും ഗുരുവിന്നടുത്തനുദിനം
ക്ലേശിച്ചു ചൊല്ലിഴിൽ നി-

ന്നെല്ലാം കേട്ടുപറിച്ചു സൂക്ഷ്മതരമാം
ജ്ഞാനാഗ്നി കാളിച്ചുടൻ

എല്ലാക്കും ഭയമാം ഭവാടവി കരി-

ചുത്തിയു മാറുന്നവ-

റെല്ലാം വിഷ്ണുമയം ചരാചരജഗ-

ത്തക്കാഴ്ച കാണാകണം.

പു

ഷരക്കമ്മം, ഷരഗുണം, നല്ലഗദമിവ തരം

ക്ലേശഹാനികുപായം

ചിക്കുന്നുണ്ടാമനേകം കൃഷിയുടെ നിലതാൻ

നിത്യമല്ലാത്ത നേട്ടം

ദുഃഖം വേരറ്റുപോകാൻ തിരുവടിയൊടു ചേ-

രുന്നതേ നല്ല മാറ്റം

തുകണ്ണലും മിഴിച്ചാലടിയനു പരമാ-

നന്ദമെന്നും മുരാരേ!

ൻ

ചൊല്ലാം ഷരക്കമ്മനിഷ്ടദിജനു സുഖഭരാം

സപ്തലോകത്തിലെന്ത-

ന്നില്ലാഞ്ഞെഴുപയ്യമന്നാസ്സരയുവതികളൊ-

ത്തൊപ്പൊഴും കേളിയാടാം

മല്ലാരേ! ഹന്ത! താൻ നേടിയ സുകൃതമൊടു-

ങ്ങമ്പൊളിങ്ങോട്ടു തളിം

വല്ലാത്തുള്ളല്ലലപ്പോ;ളിവനു വഴി പിഴ-

യ്ക്കാതിരിക്കാൻ നമിക്കാം.

പു

ആടിപ്പോം സത്യലോകം പ്രളയമണയുകിൽ

ബ്രഹ്മണം ഭീതനാകും

പേടിക്കും പേടി വിഷ്ണോ! തിരുവടിയരുളും

നിത്യലോകത്തു മാത്രം

ചാടിത്തുള്ളുന്ന സംസാരികളുടെ കഥയെ-

ന്തേവരും ഭീതരാകെ-

കൂടിചൊല്ലാമെന്നിരിക്കിങ്ങഭയമരുളണം

സമുദിദാനമൃതേ!

പു

ഇല്ലാ നോക്കുക ബന്ധമോക്കുമിവനും
സ്വപ്നോപമംതാനതി-

നെല്ലാം തപന്യമാം ചര ചരമമോ!
ഞാനും ഭവാനും ശരി

ചൊല്ലാം “വിദ്യയവിദ്യ”യെന്നു പറയും
ശക്തിഭയം മോക്ഷമെ-

നല്ലാ ബന്ധമുള്ളതെന്ന നിലയിൽ
കാണിപ്പ നിൻ ചൊല്ലടി.

൧൨

ദിക്കൊട്ടു നിറഞ്ഞ നിന്നുടെ കളി-
ക്കോപ്പായ് ചമച്ചുള്ളതീ-

ച്ചൊല്ലൊള്ളുന്നൊരവിദ്യവിദ്യയിവതാ-
നും ബന്ധമോക്കുണ്ടുളും

ഉൾക്കൊണ്ടൊക്കുകിലീശ! നീ കളി നിറ-
ത്തിപ്പോക്കിടക്കുവൊഴ-

നിക്കോപ്പം കളിയും കളിപ്പരയുമീ-
ഞാനും ഭവാനുതാൻ സുഖം.

൧൩

ഇക്കാര്യം വിസ്തരിക്കാം ഫലമിതിനു മന-
ശ്ശുദ്ധിയില്ലാതിരുന്നാ-

ചൊക്കാ, ശുദ്ധിക്കു ഭക്തിപ്രബലതയതുതാൻ
മുഖ്യമെന്നാപ്തവാക്യം

തുകാക്കൽ സർവ്വഭാരങ്ങളുമടിയനുശി-
ഞ്ഞിട്ടു കൈകൂപ്പിടന്നേൻ

ചിത്തക്കാമ്പേ! ഭക്തിഭാരം പകരമിവനില-
പ്പിക്കണേ ചക്രവാണേ!

൧൪

ചിത്തന്മാൻ വേദശാസ്ത്രങ്ങളിലവർ ചിലരോ
കർമ്മമൗഢത്തിൽ നിൽപ്പു

• ചിത്തതപം തേടുമാറില്ലവിലസമയവും
ശാസ്ത്രവാദം നടത്തും

മത്തനാർ വന്ധ്യയാം ഗോവിനെയൊരുതൊരമി-
 ല്ലാതെ പോറുന്നു; നോക്കൂ
 ഹൃത്തേ! സൂക്ഷിക്കു; നാവേ! പിഴ പിണയരുതേ;
 നാമഗാനം വിടൊല്ലേ. ൧൭

ചൊല്ലാളും ജനകർമ്മാദികളതിസുഖദം
 വാഴ്ത്തിടാം കേട്ടിടാം ഞാ-
 നെല്ലാക്കും പ്രീതി ചേക്കും തിരുവുടലനിശം
 ഹൃത്തിലോക്കും നമിക്കാം
 എല്ലാബ്രഹ്മണങ്ങളും തീർക്കണമിനിയൊരു പെ-
 റാമ്മ പോറുന്ന കായ്തും
 മല്ലാരേ! സങ്കടംതാനിതിനൊരു വഴിയു-
 ണ്ടാക്കണം കാക്കണം മരം. ൧൬

ആരാണഞ്ഞെത്തുമട്ടാണൊരുപിടിയിവനി-
 ല്ലെന്നിരുന്നാലുമുള്ളം
 തീരാജ്ഞാപിച്ചു തൃക്കാലിണപണിയുമഹം
 കൃഷ്ണ! പൃഷ്ണീന്ദ്ര! വിഷ്ണോ!
 പോരാ ഞാൻ ഭക്തവർഗ്ഗത്തെയുമവരരുളും
 പുണ്യദേശത്തെയും നിൻ
 പേരായ് സ്ഥാപിച്ച ദിവ്യപ്രതിമകളവയും
 കൈതൊഴാം കൈടലാരേ! ൧൭

പൂജിക്കാം പുഷ്പമാലയും; പ്രതിമയെ യടിയൻ
 ധൂപദീപങ്ങളാലേ
 രാജിപ്പിക്കാം, നമിക്കാം, കലിമലമകലും
 സ്തോത്രജാലം ജപിക്കാം
 ഭ്രാജിപ്പോ! ഭക്തിയാലെ നൂടലിലിളകണം
 രോമമഹിംസദാ, ഞാൻ
 യോജിക്കണം ഭവാനാ; യഴിയണമടിയ-
 ത്തിന്റെ സംസാരബന്ധം. ൧൮

കണ്ണിൽ കാണുന്നതെല്ലാമയി! തവ കമലാ-

ലാളിതം യോഗിമൃഗ്യം

വണ്ണിക്കത്തകുതല്ലാത്തൊരു തിരുവുടലാ-

സ്തോനവാനുള്ള ഭാഗ്യം

ദണ്ഡിപ്പിക്കാത്ത കല്പിച്ചുരുളണമിനിമേൽ

ജീവജാലങ്ങളിങ്ങീ-

മണ്ണിൽ കണ്ടാൽ ഭവാനെന്നിവനവയെ വലം-

വെച്ചു വന്ദിച്ചുകൊള്ളാം.

൧൯

ചൊല്ലാമുൾ ശുഭനാരദാദികൾ തിര-

ഞ്ഞീടുന്നൊരാൾ ഭക്തിതാൻ

മല്ലാമേ! തിരുവുള്ളമുള്ളൊരിടയ-

പ്പെണ്ണങ്ങളിൽ കാണുമു ഞാൻ

ചൊല്ലാമാക്കയിൽവാണിമാരുടെ വെറും

ദാസകു ദാസ്യത്തിനും

ചൊല്ലാൻ സംഗതിവന്നതില്ലടിയനാ-

സ്തഭക്തി നീ നഷ്ടം.

൨൦

വേദത്തിൻ പൊരുളാപ്പരാണനിധിപ്പ-

മകുള പുണ്യപ്രദം

മോദം ചേർപ്പാരു വസ്തു മൂന്നലകിനും

മാമുലമായുള്ള നീ

സാദം വിട്ടൊരു ഭട്ടപാദമുനിയെ-

കൈക്കൊണ്ടു വാഴിച്ചു തു-

പ്പാദപ്പുന്തണലിൽ പ്രവേശമിവനും

കല്പിക്കു ചിൽബ്രഹ്മമേ!

൨൧

നടുവത്തു മഹന്നയൂരി.

സ്രീകളം സഹകരണവും

ലോകതലത്തിൽ ഇന്നു കാണുന്ന സാമ്പത്തികമായും സാമൂഹികമായും ഉള്ള സകല അഹിതങ്ങളേയും പാടെ വിവാടനം ചെയ്യാൻ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തെപ്പോലെ ഇത്ര നന്നല്ല മറ്റൊന്നും എന്നുള്ള തത്വം സുവിദിതമായ ഒന്നാണ്. പരസ്പരം സഹായിപ്പാനുള്ള ബുദ്ധി മനുഷ്യഹൃദയത്തിൽ എപ്പോൾ അക്ഷരിക്കുന്നുവോ, അതോടൊപ്പംതന്നെ തട്ടിശി പരസ്പരം വളരുകയും അപ്പോൾ ധന്യോഹമെന്നും മാനന്യോഹമെന്നും മറ്റുമുള്ള അഹങ്കാരശതങ്ങളാൽ തരളിതമായി വർത്തിക്കുന്ന മനുഷ്യഹൃദയം ശാന്തമായി സദാ ചാരസമ്മിളിതമായ സാഹോദര്യപ്രഭു നാടൊക്കെ പരത്താതിരിക്കയില്ലെന്നു വ്യക്തമായി പറയാം. സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അന്തർലീനമായി വർത്തിക്കുന്ന ഒരു ഗുണവിശേഷമാകുന്നു സമത്വം എന്നു പറയുന്നതിലും കൂട്ടം തൊറുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

സഹകരണം എന്ന വാക്കിൽനിന്നുതന്നെ ധ്വനി കുന്നു, അത് ഒരു പ്രത്യേകവ്യക്തിയുടേയോ സമൂഹത്തിന്റേയോ അഥവാ അതിന്റെ ഒരു പ്രത്യേകഭാഗത്തിന്റേയോ തനിച്ചായുള്ള ഒരു സ്വത്തല്ലെന്ന്. സഹകരണപ്രസ്ഥാനം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിൽ കൂട്ട ചിലരെ വേർതിരിച്ചുനിറുത്തുന്നത് കൂട്ടം ഹിതമല്ലെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതായാൽ പാവനമായ സഹകരണത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യവും മനോഹരിതവും പാടെ ശൂന്യമായിപ്പോയി എന്നുവേണം പറയുവാൻ. “സകലരേയും സ്വീകരിക്കുകയും യാതൊരാളേ

യും തിരസ്കരിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക” എന്നുള്ള മഹദ്വാക്യമത്രെ സഹകരണത്തിന്റെ ശരിയായ ആദേശം. ആദേശപരമായ ആ വാക്യത്തിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന ആശയത്തെ അണുമാത്രവും ലോപം വരാതെ അനുസരിച്ചാൽ അതിൽ പരം ഒരു ഗുണം ലോകത്തിനു വരാനില്ല.

കാർയ്യമിങ്ങിനെയാക്കേയാണെങ്കിലും സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ നമ്മുടെ ഭാരതീയസമോദരികൾക്ക് ഒരു ഗണ്യമായ സ്ഥാനം കൊടുത്തുകൊണ്ടാത്തത് സ്വല്പം ശോചനീയമായ ഒരു വസ്തുതയാണെന്നു പറയാതെ തരമില്ല. സാമുദായികത്താവട്ടിൽ സ്ത്രീകൾക്കുള്ള ഗണ്യമായ നിലയെന്തെന്ന് അല്പമൊന്ന് ആലോചിച്ചാൽ മതി, സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിലും അവർക്കുള്ളതോ, അഥവാ ഉണ്ടാകേണ്ടതോ ആയ നിലയും വിലയും എത്രമാത്രമുണ്ടെന്നു ശരിയായി മനസ്സിലാക്കുവാൻ. അവർക്ക് സ്വായത്തമായുള്ള ആ അവകാശത്തെ ചവിട്ടിത്തേക്കുവാൻ തുനിയുന്ന ഭാവനാഭരിതരല്ലാത്ത നരന്മാർ സമുദായത്തെത്തന്നെ പരോക്ഷമായി ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തുകയാണെന്നുകൂടി അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു. “പാതിയും മനുഷ്യനു ഭാർയ്യയെന്നറിഞ്ഞാലും” എന്നും “ഒരുത്തനായാൽ ഒരുത്തി വേണം” എന്നും മാറ്റമുള്ള സുപ്രസിദ്ധപുരാണസൂക്തങ്ങൾ സാമുദായികഘടനയിൽ സ്ത്രീകൾക്കുള്ള സ്ഥാനത്തെ മൂണ്ടിക്കൊണ്ടിട്ടു തരികയല്ലയോ ചെയ്യുന്നത്? സാമുദായികവളച്ചു് സ്ത്രീകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം എത്രമേൽ ആവശ്യമാണോ, അതേവിധംതന്നെയാണ് തൽപരോഗമനത്തിനും അവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം അത്യന്താവേക്ഷിതമായിട്ടുള്ളത്. സ്ത്രീകളെ ‘അടുക്കളമുത്തം’കളായി തള്ളിയിട്ട്

അവരുടെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ ഭാവനയെ കെട്ടത്ത ശേഷം അവരെ വെറും 'അബലകൾ' എന്നഭിസംബോധനം ചെയ്താൽ കാര്യമാകുമോ?

ഭാരതേതരരാജ്യങ്ങളിൽ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ സ്രീകൾക്കുള്ള സ്ഥാനം മാന്യമായ ഒന്നാണെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രാജ്യ ജപ്പാൻ മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ അവർ അഭൂതപൂർവ്വമായ ഉണർപ്പോടും ഉൾക്കോട്ടും കൂടെ ഒത്തൊരുമിച്ചു വേല ചെയ്തു സാമുദായികമേന്മയായി പ്രയത്നിക്കുന്നത് കാണുമ്പോൾ ഏതൊരു മാന്യരായ 'മേടസ്ഥിത'യ്ക്കുണ്ടാണെന്നു നാണമാകാത്തത്? ഇംഗ്ലണ്ട് പരന്ത്രിസ് മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലും ഒട്ടധികം സ്രീകൾ സഹകരണപ്രസ്ഥാനച്ചേരിയിൽ അരയും തലയും മുറുകി രണാങ്കണത്തിലിറങ്ങിപ്പൊരുതി വിജയം നേടുന്നുണ്ട്. അദ്ദിക്കിൽ അവർ 'വെങ്കലം വിളമ്പാനും' മാത്രമല്ല 'വില്പനം വാങ്ങാനും'കൂടി പഠിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ അവരുടെ നില ദൈനംദിനം ഉൽക്കഷ്ഠത്തെ പ്രാപിച്ചവരികയാണ്. സഹകരണകളരിയിൽവെച്ചു പഠിച്ച 'കയറുകളി' അവരുടെ രാജ്യാധിപത്വത്തിനും കേരള നിദാനമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സകലതരങ്ങളിലും പങ്കാളിയിട്ടുള്ള ദേഹവും ആ വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഉപരിഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുള്ള ആളുമായ റസൽ എന്ന വിദ്വാൻ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ സ്രീകൾക്കു ഗണ്യമായ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ട് എന്നുള്ള പക്ഷക്കാരനാണ്; അതിനെ അദ്ദേഹം ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പ്രകൃതിപരമായി മാത്രം നോക്കുന്നതായാൽ സ്രീകളിൽ പല തെറ്റുകളും കുറ്റങ്ങളും കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയും സമുദായത്തിന്റെ ആകുലതയുള്ള സ്വഭാവരൂപം

കരണത്തിനും സമൃദ്ധമായ വള ചുറ്റും അവരുടെ സഹകരണസമന്വിതമായ പ്രവൃത്തി ചിലപ്പോൾ പുരുഷനായ ഭേതിനെക്കാൾ അധികമായ ഗുണം ചെയ്യുമെന്നത്രെ അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പുറത്തു ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ പ്രകടിപ്പും ഗുഹാന്തർഗതനാലായ പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിലെ പ്രവൃത്തിയും വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ അതുകൊണ്ടു സ്ഥായിയായ യാതൊരു ഫലവും സിദ്ധിക്കയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല പുരോഗമനസന്നാഹത്തിന് അതൊരു പ്രതിബന്ധമായിത്തീരുകയും ചെയ്യും.

സഹകരണത്തിന്റെ ആദ്യപാഠങ്ങൾ അധിഗമിക്കുവാനുള്ള ഏഴുതുറവുള്ളി ഗുഹമാണെന്നുതന്നെ പറയാം. നമ്മുടെ അസ്തിത്വംതന്നെ സഹകരണത്തെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നതെന്നു സഭാപിനാം കാമ്ബെക്കുണ്ടതാണ്. ഇന്നത്തെ സാമുദായികനിലയും സ്ത്രീകളെ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിലേക്കു വഴികാണിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. സഹകരണംകൊണ്ട് അവർക്കും തദപരാസമുദായത്തിനും സിദ്ധിക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾ അപരിമിതമത്രെ! ഭാരതത്തിലെ സഹകരണപ്രസ്ഥാനനഭോമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു ഉജ്വലതാരമായി വിലസി ഇയ്യുടെ അസ്തമിച്ച 'ദേവധാർ'തന്നെ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ സ്ത്രീകൾ ധാരാളമായി അഹമഹമികയാ ചേന്ന് അതിനെ പൂർവ്വാധികം പുഷ്ടിപ്പെടുത്തണമെന്നുള്ള അഭിപ്രായക്കാരനാണ്. അവരിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അസമത്വത്തിന്റേയും അസാതന്ത്ര്യത്തിന്റേയും വിപാടനത്തിന്നു സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തെപ്പോലെ ഇത്ര നല്ലൊരു ആയുധം മററില്ലത്രെ! സ്ത്രീസഹജമായ ആശയങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളും അറിഞ്ഞ് അതിന്നുതക്കുന്നവിധം പ്രവർത്തിക്കുവാനും ഇത്തരം പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ അത്യധികം ഉ

പകരിക്കുന്നതാണ്. സ്രീകൾ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തെ സകുതകം സഹായിക്കുന്നതായാൽ അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഗുണഗണങ്ങൾ അതിവിപുലവും മനോഹരവുമായാതിരിക്കയില്ല.

മുല്ലാത്ത് വി. നാരായണമേനോൻ.

* കാക്കച്ചൊന്നും സ്വപ്നവും

കുളുത്തായിലെ ഒരു വീതികറഞ്ഞ തെരുവിലെ ഒരു വീടാണ് അത്. അതിന്റെ ഒന്നാംനിലയിൽ ഒരു കുടുംബവും രണ്ടാംനിലയിൽ വേറൊരു കുടുംബവുമായിരുന്നു താമസിച്ചിരുന്നത്. രണ്ടാംനിലയിൽ താമസിച്ചിരുന്നവർ മറ്റൊരു അത്ര ഗണിച്ചിരുന്നില്ല. അവർ അവരോടു ദുർല്ലഭമായിട്ടെ സംസാരിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. യദൃച്ഛയാ കണ്ടുമുട്ടിയാൽതന്നെ അവർ അവരെ തിരിഞ്ഞു നോക്കാതെ പോകും.

താഴത്തെ നിലയിൽ രണ്ടു ചെറിയ മുറിയും അവയിലും ചെറുതായ ഒരു അടുക്കളയും മാത്രമെണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഒരു ചെറുപ്പക്കുറുത്ത അടുക്കളയിലിരുന്നു ബാർളിവെള്ളമുണ്ടാക്കുകയായിരുന്നു. കുറെ കാഴ്ചക്കുറുത്ത ചെറുപ്പക്കുറുത്ത ഒരു ചെറുപ്പക്കുറുത്ത അടുക്കളയിലിരുന്നു. കുറെ അകലെയാണിരുന്ന ഒരു പാത്രത്തിൽ കുറെ അരിയുമുണ്ടായിരുന്നു.

മുറിയുടെ ഉള്ളിൽനിന്ന് അപ്പോൾ ഒരു പ്രസന്നസൂചകമായ ശബ്ദം കേൾക്കുകയായി “അമ്മ! ഇനിയും എത്രനേരമേകും. എനിക്കു വല്ലാതെ വിശപ്പുണ്ട്.”

* ശ്രീമതി സീതാദേവി മോഡൺവുമ്പിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കഥയുടെ ഏകദേശ തർജ്ജമ.

അപ്പോൾ അമ്മ “ഇതാ തെയ്യറായി. ഒരു രണ്ടു മിനിറ്റിലകം ആകും” എന്നു പറഞ്ഞു. പിന്നെ തന്നെത്താൻ ഇങ്ങിനെ വിറുവിറുക്കുവാൻതുടങ്ങി “അവന്നു കുറെ പാലുകൂടി കൊടുക്കാൻ എനിക്കു സാധിക്കുന്നില്ല. ഒരു സുഖക്കേടുള്ള കുട്ടി ഇങ്ങിനെ വെറും വെള്ളവും കഴിച്ച് എത്രദിവസംതന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടും. എന്നെപ്പോലെ നിർഗ്ഗതയായിട്ടാരെങ്കിലും ഉണ്ടോ?”

അപ്പോൾ പത്തുപതിനൊന്നു വയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടി അടുക്കളയിലേക്ക് കാടിവന്ന് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു “അമ്മെ! നൂതു കരയുന്നു. എനിക്കും വിശക്കുന്നുണ്ട്. വല്ലതും തരാനുണ്ടോ?”

അപ്പോൾ അമ്മ വ്യസനസമേതം ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു “അതാ ആ പാത്രത്തിൽ നോക്കൂ. അതിൽ കുറെ മലരണ്ടായിരുന്നു. ഈ പലഹാരം നിന്റെ അച്ഛനുവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയതാണ്. നിനക്കു തരാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഇതാ ഈ ബാർളിചെള്ളം ഞാൻ കൊണ്ടുപോയി നൂതുവിനു കൊടുത്തിട്ടുവരാം.”

ആ പെൺകുട്ടി പാത്രത്തിൽ നോക്കിയപ്പോൾ അതിൽ കുറെ മലർ കണ്ടു. അതിനെ ഒരു ചെറിയ പാത്രത്തിലാക്കി തിന്നുവാൻ തുടങ്ങി. പിന്നെ അമ്മയോടു “കുറെ ശക്കരപ്പാവു തരുമോ അമ്മെ” എന്നു ചോദിച്ചു.

“ഇതാ കുറേയുണ്ട്. അതു നിന്റെ അച്ഛന് ഇരിക്കട്ടെ. ഈ മുളകും കുറെ എണ്ണയും എടുക്കൂ. അതു കൂട്ടി തിന്നാൽ മലർ സ്വാദുണ്ടാകും.” എന്ന് അമ്മ പറഞ്ഞു.

അമ്മയും പെൺകുട്ടിയും ആ സുഖക്കേടുള്ള കുട്ടിയും അച്ഛനു കൊടുത്തതു കഴിച്ചു ബാക്കിമാത്രമേ തങ്ങൾക്ക് എടുക്കാവൂ എന്നു മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അയാളാണ് സമ്പാദിക്കുന്നവൻ. അതിനെപ്പറ്റി അവർക്കു

യാതൊരു ആക്ഷേപവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർക്ക് എന്തു കിട്ടിയാലും അവരതു ഭക്ഷിക്കും. നൂതൂവിനു യാതൊന്നും കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ അവൻ കരയും. പക്ഷെ കുന്തിക്കു കറേക്കുടി പ്രായമായിരുന്നതുകൊണ്ട് അവൾ അമ്മയുടെ സങ്കടം മനസ്സിലാക്കി മുഖം താഴ്ത്തി ഇരിക്കും. അവരുടെ അമ്മ 'ശശിമുഖി' ഒരു അടിയെയെപ്പോലെ രാപ്പുകൽ പണിയെടുക്കുകയും സുഖക്കേടുള്ള മകനെ നോക്കുകയും, ഭർത്താവിന്റെ ശകാരമെല്ലാം മൌനമായി കേട്ടു സഹിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ ശകാരം കേട്ടു സഹിക്കാതെയാകുമ്പോൾ അവളും വല്ലതും മറുപടി പറയും. പക്ഷെ അതുകൊണ്ടു യാതൊരു ഗുണവും ഉണ്ടാകാറില്ല. അവൾ അടുപ്പിൽനിന്നു ബാർളിവെള്ളം എടുത്ത് അത് ഒരു കിണ്ടിയിൽ ഒഴിച്ചു പിന്നെ മകളോടു "കുറെ പഞ്ചസാര തരു. ആ കൊട്ടയിൽ ചെറുനാരങ്ങയുണ്ടോ എന്നു നോക്കൂ" എന്നു പറഞ്ഞു. കുന്തി ചോദിച്ചു. "അതിലെങ്ങിനെ ഉണ്ടാകും. ഇന്നു രാവിലെയല്ലെ അമ്മ മടുവിലത്തെ കഷണം എടുത്തത്."'

ശശിമുഖി ബാർളിവെള്ളത്തിൽ കുറെ പഞ്ചസാര ഇട്ട് ഒരു നെടുവീപ്പിട്ടുകൊണ്ട് എണ്ണീറു. പിന്നെ കുന്തിയോടിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. "നീ അതു തിന്നുകഴിഞ്ഞാൽ അരി അടുപ്പത്തു കയറാണം. ഞാൻ അവന്നു വെള്ളം കൊടുത്തു മുറിയൊന്ന് അടിച്ചുപാരട്ടെ. അപ്പൻ വരാരായി."

കുന്തി തലയോട്ടി. വായിൽ മലരുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് അവൾക്കു സംസാരിപ്പാൻ സാധിച്ചില്ല. ആ കുട്ടി ചെറുപ്പമാണെങ്കിലും അവളുടെ അമ്മയെ അവൾ സഹായിച്ചിരുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ശശിമുഖിക്കു തനിയെ വീട്ടുജോലികൾ ചെയ്യാൻ സാധിക്കില്ലായിരുന്നു. നൂതൂ

വിന്ന് എപ്പോഴും സുഖക്ഷേമങ്ങളായിരുന്നതുകൊണ്ട് അവളുടെ അധികസമയവും അവനുവേണ്ടി ചിലവാരങ്ങളായിരുന്നു.

അമ്മ വരുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ഏതു “വേദകിൻ. എനിക്കൊന്നും വേണ്ട. ഇത്ര വൈകിയത് എന്തുകൊണ്ടാണ്?” എന്നു ഉറക്കെ പറഞ്ഞു.

ശശിമുഖി അവനോടു നല്ലവാക്കു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. “എന്റെ ഭാഗ്യം! നേരമായിട്ടില്ല. ദിവസം ഈ നേരത്തല്ല ഇതു തരുന്നത്. നിന്റെ അച്ഛൻ ഇതുവരെയും മടങ്ങിവന്നിട്ടില്ലല്ലോ.”

ഏതു എണ്ണിയിരുന്നു. “ഇന്ന് അച്ഛൻ എനിക്കു ബിസ്റ്ററു കൊണ്ടുവന്നുതന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഇവിടെ എന്തെല്ലാം ലാഭമുണ്ടാകുമെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമോ. ദിവസം അച്ഛൻ എന്നോടു കൊണ്ടുവന്നുതരാമെന്നു പറഞ്ഞ് എന്തെ വിശ്വസിക്കുകയാണ്. ഇന്ന് അച്ഛന്റെ ചക്കരവാക്കൊന്നും ഞാൻ കേൾക്കില്ല.”

ശശി യാതൊരു മറുപടിയും പറഞ്ഞില്ല. അവൾ മുക്കിൽനിന്നു ചുവടുത്തു മുറി അടിച്ചുവാക്കുവാൻ തുടങ്ങി. രണ്ടു മുറിയും ചെറുതാണെന്നു പറഞ്ഞുവെല്ലാം. അവ കണ്ടാൽ അവരുടെ ദാരിദ്ര്യം എത്രത്തോളമുണ്ടെന്ന് ആർക്കും അറിയാം. മുറിയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു മരക്കുട്ടിയും. ഒരു മൂലയിൽ തൂണികളിടവാനായി ഒരു മരച്ചുട്ടയും മാത്രമേ അതിലുള്ളൂ. ചുമരിനേൽ രണ്ടു കലണ്ടറും. മരക്കുട്ടി ഒരു കണ്ണാടിയും തൂക്കിയിരുന്നു. കിടപ്പ്, തൂണി മുതലായതെല്ലാം ഒരുപോലെ മുഷിഞ്ഞും കീറിയും ഇരുന്നു. മുറയിൽ ചെറുതായ രണ്ടു ജനലുകൾ മാത്രമേ ഉള്ളൂ. അവൾ രണ്ടു മുറിയും അടിച്ചുവാരി കപ്പു ഒരു കടലാസിൽ പൊതിഞ്ഞ് അവൾ പുറത്തേക്കിട്ടു. പിന്നെ

മുറിയിൽ യാതൊന്നും ചെയ്യാതെ അവൾ അടുക്കളയിലേക്കു പോയി. കുന്തി അരികുലം അടുപ്പത്തുകയറി അരി കഴുകുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ അമ്മ പറഞ്ഞു “നീ പോയി ഞ്ഞുവിനോടു വല്ലതും സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കൂ, ഞാൻ ഈ പണി നോക്കിക്കൊള്ളാം.”

തണ്ടോമ്പിലയ്ക്കു പോകുന്ന കോണി അടുക്കളയിൽ നിന്നു നോക്കിയാൽ കാണാമായിരുന്നു. ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ മുകളിലേക്കു കയറുകയായിരുന്നു. അവന്റെ പിന്നാലെ ഒരു ഭൃത്യൻ ഒരു പെട്ടിയും എടുത്തു കയറിയിരുന്നു. അപ്പോൾ കുന്തി പറഞ്ഞു “നോക്കിൻ അമ്മേ! അവൻ മധുരപലഹാരം വില്ക്കുവാൻ വരികയാണ്. ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതെന്തിനാണ്. അയാളോടു മയ്യാദിക്കാരനല്ല. പിന്നെ ശമ്പളത്തിന് എവിടെയെങ്കിലും പണി എടുക്കാത്തതെന്താണ്.”

അമ്മ പറഞ്ഞു “അയാൾക്കു നല്ല സമ്പാദ്യമുണ്ട്. ഉദ്യോഗം എല്ലാവർക്കും എവിടെയാണ് എടുത്തുവെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഭിക്ഷുതെണ്ടുന്നതിനൊക്കൾ നല്ലതു മയ്യാദിയായ വല്ല ജോലിയും ചെയ്തു സമ്പാദിക്കുന്നതല്ലേ.”

ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ കോണി പകുതി കയറിയപ്പോൾ അവിടെ നിന്നു. ഒരു സമയം അമ്മയുടേയും മകളുടേയും സംഭാഷണം അവൻ കേട്ടിരിക്കും. പക്ഷെ അതു വ്യക്തമായി കേട്ടിരിക്കില്ല. പിന്നെ അവൻ ശശിമുഖിയോടു “അമ്മേ! നിങ്ങൾ പലഹാരം വാങ്ങുന്നു. പല ജാതിയുമുണ്ട്” എന്നു പറഞ്ഞു.

തന്റെ അമ്മ പലഹാരം വാങ്ങുന്നത് കുന്തി കരിക്കലും കണ്ടിട്ടില്ല. തങ്ങൾക്കു പലഹാരം ആവശ്യമില്ലെന്ന അർത്ഥത്തിൽ അവൾ തലയാട്ടി. അയാൾ അപ്പോൾ മുകളിലേക്കു കയറിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. ശശിമു

ഖി വെണ്ണുവാൻ തുടങ്ങി. കുന്തി അവളുടെ സഹോദരന്റെ അടുക്കലേക്കും പോയി.

അപ്പോൾതന്നെ കുന്തിയുടെ അച്ഛൻ അതുൽ ആപ്പി സ്സിൽനിന്നു മടങ്ങിവന്നു. അടുക്കളയുടെ വാതിൽക്കൽ വന്നുനിന്ന് അയാൾ “കുറെ വെള്ളം തരു, ഒരാൾ പുറത്തു നില്ക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു. ശശിമുഖി വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നു കൊടുത്തു “വല്ല കടക്കാരുമാണോ” എന്നു ചോദിച്ചു.

“അല്ലതെ ആരാണ്? നമ്മെ വന്നുകാണാനിവരല്ലാതെ പിന്നെ ആരുണ്ട്? ആട്ടെ തിന്നാൻ വല്ലതുമുണ്ടോ” എന്ന് അതുൽ ചോദിച്ചു.

ശശി—“എന്താണുണ്ടാകുക. ഞാനെങ്ങിനെ വല്ലതും ഉണ്ടാക്കും. രണ്ടു പലഹാരം മാത്രം ഇതാ ഉണ്ട്.”

അ—“അതു മതി. ഞാൻ അയാളെ അയച്ചിട്ടുവരാം” എന്നു പറഞ്ഞു വെള്ളവും കൊണ്ടുപോയി.

ശശിമുഖി തന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽതന്നെ പ്രവേശിച്ചു. മുറിയിൽനിന്നു നൂതുപിന്റെ ലഹളയും കുന്തി അവനെ സമാധാനപ്പെടുത്തുന്നതും അവൾക്കു കേൾക്കാമായിരുന്നു.

അതുൽ അരമണിക്കൂറു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മടങ്ങിവന്നു. പിന്നെ പറഞ്ഞു. “പലഹാരം ഇങ്ങോട്ടു തരു. വിശപ്പുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഇതു തിന്നുന്നത്. ഇതു മനുഷ്യനു തിന്നാൻ തക്ക ഗുണമുള്ളതല്ല.”

ശശിമുഖി യാതൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. അവൾ അവന്റെ അടുക്കൽ ഒരു സ്റ്റാൻഡും ഒരു പാത്രത്തിൽ കുറെ വെള്ളവും വെച്ചുകൊടുത്തു. പിന്നെ പലഹാരം കൊണ്ടുവന്നു. ഒരു പിച്ചുത്തൊമ്പാളത്തിൽ കുറെ ശക്കരപ്പൊവും ഒഴിച്ചുകൊടുത്തു. അതുൽ അതു ഭക്ഷിക്കാനും തുടങ്ങി.

നൂതു മുറിയിൽകിടന്നു നിലവിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. “നിങ്ങൾക്കു മന്ത്രമേ നല്ലതൊക്കയും തിന്നാൻ പാടുള്ളു. എന്നിങ്ങനെ വെറും ബാർളിവെള്ളം. എന്നോട് എപ്പോഴും നണയും പറയും.”

അതു കേൾക്കുന്ന പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടു. “വിഷ്ണു വിചാരിക്കുന്നതു ഞാൻ പിലാവും മംസവും ഭക്ഷിക്കുന്നുവെന്നാണ്. ഇവർ ജാത്യാതന്നെ വിഷ്ണുക്കളാണ്.”

അമ്മയ്ക്കു ഇതത്ര രസിച്ചില്ല. തന്റെ നിദ്ദോഷികളായ കുട്ടികളെപ്പറ്റി ഇങ്ങിനെയുള്ള അഭിപ്രായം പറയാമോ. “അവർ കുട്ടികളല്ല. നിങ്ങളെപ്പോലെ ബുദ്ധിയുണ്ടോ? കുന്തി പട്ടിണികിടന്നാലും യാതൊന്നും പറയാറില്ല. നൂതുപിന്നു രോഗംകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങിനെയെല്ലാം പറയുന്നത്” എന്ന് അവൾ പറഞ്ഞു.

“ഇമ്മാതിരി ആരോഗ്യമില്ലാത്ത കുട്ടികളെ ഞാൻ എവിടെയും കണ്ടിട്ടില്ല. ഞങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിൽ എല്ലാവരും ആരോഗ്യമുണ്ടായിരുന്നു” എന്നു അതു കേൾക്കുന്നവൾ പറഞ്ഞു.

ശശിമുഖിക്കു ദേഷ്യം വല്ലാതെ വന്നു. പിന്നെ പറഞ്ഞു. “ശരി ശരി. ചീത്തയായിത്തീർന്നതൊക്കെയുണ്ടോ അതെല്ലാം എന്റെ കുടുംബംവഴിക്കു വന്നതാണ്. പക്ഷെ നിങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള യാതൊരു സ്ത്രീയും എന്നെപ്പോലെ പണിയെടുത്തിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്.”

അതു കേൾക്കുന്നവൾ തിന്നുകഴിഞ്ഞു. വെള്ളം കുടിക്കാൻ തുടങ്ങി. അതു കഴിഞ്ഞു പാത്രം താഴത്തു വെച്ച് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “നീയെന്താ ഇന്നു ശണ്ണ” കണ്ടിട്ടുണ്ടോ.”

ശശിമുഖി യാതൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. മറുപടി പറ

യുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ വാഗ്വാദത്തിന് അവിസാനമുണ്ടാകില്ല. ശണ്ഡയും ഭീനവും ഇപ്പോൾത്തന്നെ ധാരാളമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് എണ്ണിച്ച് അവിടെനിന്നു പോയി. എങ്കിലും അവൻ അന്നു കുറേ പരയുവാൻ തീർച്ചയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നി. ശശിമുഖിയെ മുറിയിൽ കണ്ടപ്പോൾ അവൻ, “മുറി കരെ വൃത്തിയിൽ വെക്കുകതൊ എന്നിങ്ങ ലജ്ജയാകുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു.

ശശി—മുറി വെട്ടുപ്പാക്കുവാൻ എന്നെക്കൊണ്ടാകില്ല. ഇമ്മാതിരി ഒരു മുറി പിന്നെ വൃത്തിയാക്കേണ്ട ആവശ്യമെന്താണ്?

അ—“ഒന്നും ചെയ്യാൻ നിന്നെക്കൊണ്ടാകില്ല. ഈ യുള്ളവൻ ചത്തും പണിയെടുക്കുന്നുണ്ടെന്നു നീ മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടോ. “ഞാനുംഎന്നെക്കൊണ്ടു പണിയെടുക്കാനാകില്ല” എന്നു പറഞ്ഞു വീട്ടിൽതന്നെ ഇരുന്നാലോ.

ശശി—“ഇപ്പോഴേക്കാലം ചെയ്യുകതൊ” എന്നു പറഞ്ഞ് അവൾ അവിടെനിന്നു പോയി.

അതുകൊണ്ട് അവളെ പിടിച്ചുനിർത്തി ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു. നീ നിന്റെ എളയച്ഛനു കത്തഴുതിയൊ?

ശശി—ഇല്ല.

അ—എന്തുകൊണ്ട്? നിന്റെ ഭർത്താവു പറഞ്ഞാൽ കേൾക്കാൻ മടിയാണോ?

ശശിമുഖിക്കു മറുപടി പറയാൻ തോന്നി. പക്ഷെ അങ്ങിനെ ചെയ്യാതെ ഇങ്ങിനെ ആലോചിച്ചു പറഞ്ഞു. “എനിക്കു കാർഡൊ കവറൊ കിട്ടിയില്ല. പിന്നെ എങ്ങിനെയാണ് എഴുതുക. ഞാൻ പോട്ടെ അരി വേവാരായി.”

അ—“കുന്തിയോട് ആ വിളക്കു കൊണ്ടുവരുവാൻ പറയൂ. നേരം ഇരുട്ടായിത്തുടങ്ങി.”

ശശിമുഖി അട്ടക്കുളയിലേക്കു പോയി. കുന്തിയെ വിളക്കുകൊടുത്തു മുറിയിലേക്ക് അയച്ചു. അവൾ ഒരു മണ്ണെണ്ണച്ചിമ്മിണി കുളത്തി. അതു വെളിച്ചത്തെക്കാളധികം ചുകയാണ് പുറത്തേക്കു വിട്ടിരുന്നത്. അവൾ തന്റെ പ്രവൃത്തി നോക്കിത്തുടങ്ങി.

ദിവസം ഏകദേശമായിത്തന്നെ കഴിഞ്ഞുപോയിരുന്നു. സൂര്യക്കുളുടെ ജീവിതത്തിൽ അധികം മാറ്റം ഉണ്ടാവില്ലല്ലോ. ദിവസേന ഒരു ജോലി. ഒരു മാതിരി ആഹാരം. ഒരു മാതിരി സുഖദുഃഖങ്ങൾ. ചിലപ്പോൾ കുട്ടികൾക്കു സുഖമുണ്ടാകും. മറ്റു ചിലപ്പോൾ സുഖക്കേടുമുണ്ടാകും. വേണമെങ്കിൽ ഭാര്യയും ഭർത്താവും മായി ചിലസമയങ്ങളിൽ ശണ്ണയും ഉണ്ടാകും. ഇതാണ് അവരുടെ ജീവിതരീതി. സന്തോഷമെന്നതില്ല; വല്ല ഗുണവും ഉണ്ടാകുമെന്ന ആശയില്ല; വിനോദമെന്നുമില്ല. സ്നേഹിതന്മാരുടെ വീട്ടിൽ ചെന്ന് അവരെ കാണുവാൻ അവർ അവസരമില്ല. അവരെ കാണാനും ആരും വരില്ല. പക്ഷെ കുന്തി സമീപത്തുള്ള വീട്ടിൽ പുതുതായി വന്നിട്ടുള്ള വധുവിനെ കാണുവാൻ ഇടയ്ക്കിടെ പോകാറുണ്ട്. അധികദിവസവും അവിടെ പോകേണമെന്ന് അവൾ വിചാരിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ ആ വീട്ടിലെ വൃദ്ധ തന്റെ മരുമകളോടു പുറമെ ഉള്ളവരായി അധികം സംസാരിപ്പാൻ സമ്മതിച്ചിരുന്നില്ല.

പിറ്റേന്നു രാവിലെ അതുതന്നെ ആപ്പീസിലേക്കു പോകുവാൻ പുറപ്പെട്ടു. അവൻ ഉണ്ണുവാൻ ഇരുന്നപ്പോൾ തന്റെ ഭാര്യയോട് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “ഇതാ നോക്കൂ. ഒന്നു പറയാനുണ്ട്. നിന്നോടു വല്ലതും പറഞ്ഞാൽ എന്റെ കണ്ണു തോണ്ടിക്കളയും. അതാണ് നിന്റെ മാതിരി. ഇപ്പോൾ എന്റെ സ്ഥിതി വളരെ കഷ്ടത്തിലാണ്. ഉദ്യോഗംകൂടി പോകുമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.”

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ശശിമുഖിയുടെ മുഖം ഭയംകൊണ്ടു വിളിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾതന്നെ അവർ വേണ്ടുവോളം സകടം അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്. അതു ദൈവത്തിന്നു മാത്രമേ അറിയാവൂ. ഇതിന്നുപുറമെ അതുലിന്റെ ജോലിയിൽ പോകുന്നതായാൽ പിന്നെത്തെ ഗതി പട്ടിണിയും മരണവും തന്നെയാണ്. പിന്നെ അവൾ “എന്താണ് സംഗതി” എന്നു ചോദിച്ചു. അതൽ പറഞ്ഞു; “നേതുകഴിഞ്ഞ കൊല്ലം സുഖക്കേടായി കിടന്നപ്പോൾ ഞാൻ ഒരു മാർവാരിയുടെ കയ്യിൽനിന്നു മൂന്നുറുപ്പിക കടം വാങ്ങിയില്ലേ. അവന്ന് ഇതുവരെ പലിശകൂടി കൊടുപ്പാൻ എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇതാ ഇപ്പോൾ മുതലും പലിശയുംകൂടി നാന്നുറുപ്പിക കൊടുപ്പാൻണ്ട്. ഇനി അവൻ കാത്തിരിക്കില്ല. അന്ത്യായം കൊടുക്കുമെന്നു പറയുന്നു. അന്ത്യായം എന്റെ പേരിൽ വാടിക്കും നിശ്ചയമാണ്. എന്റെ ശമ്പളം ജപ്പിചെയ്താൽ പിന്നെ എന്റെ കാര്യമെല്ലാം പരുങ്ങലായി. എന്റെ മേലധികാരി ഇമ്മാതിരി സംഗതികളിൽ വളരെ നിഷ്പക്ഷയുള്ളവനാണ്. ഇതേ കരാത്തിന്മേൽ കഴിഞ്ഞ കൊല്ലം അദ്ദേഹം കരാളെ തീരെ പിരിച്ചു. പിന്നെ എന്തെ വെറുതെ വിട്ടുമാ?”

ശശിമുഖിയുടെ നയനങ്ങളിൽനിന്ന് അശ്രുധാര കഴുകിത്തുടങ്ങി. പിന്നെ പറഞ്ഞു. “ഇതെന്തൊരു കഷ്ടകാലമാണ്. നമ്മുടെ കാര്യം പിന്നെ എന്താകും? നൂറുറുപ്പികയെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കുമെന്നുവെച്ചാൽ പണയംവെക്കാൻ നമ്മുടെ പക്കൽ യാതൊന്നുമില്ലല്ലോ. അമ്മ കുന്തിക്കു കൊടുത്ത ഒരു ചെറിയ സ്വർണ്ണച്ചങ്ങലമാത്രമേ എന്റെ പക്കലുള്ളൂ. അതുപിറാൽ ഏറിയത് അറുപതോ എഴുപതോ ഉറുപ്പിക കിട്ടുമായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് എന്തുതന്നെ ആകും.”

അ — അതു കൊടുത്താൽ അവൻ ഒരു മാസംകൂടി കോക്കം. അതു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ എന്താ? സന്നംസന്നമായി കൊടുക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയാൽ ഒരുപക്ഷെ അവൻ അതിനു വഴിപ്പെടും. അതിനും നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ. നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ എഴുതുകയല്ലാതെ വേറൊരു വഴിയും ഇല്ല. നീ എഴുതുകതന്നെ വേണം. അയാൾ ഭയപാരിപുരത്തിലാണല്ലോ താമസിക്കുന്നത്. അതു ഭൂരെയൊന്നുമല്ല.”

ശശിമുഖിയുടെ മുഖം പിന്നെയും വിഷാദംകൊണ്ടു വിവർണ്ണമായി. പിന്നെ കുറെ ആലോചിച്ചതിനുശേഷം ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “അവർ നമ്മെ ഗണിക്കാത്തവരല്ല. അവർക്ക് എങ്ങിനെയാണ് എഴുതുന്നത്.”

അതുപിന്നെ ഭേഷ്യം വല്ലാതെ വന്നു. “യാചിക്കുന്നവർ കിട്ടിയതുകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടണം. എന്റെ ഉദ്യോഗം പോയാൽ നിന്റെ ഈ അഹംഭാവം ബാക്കിയായി ഇരിക്കുമോ. നീ തെരുവിലിറങ്ങി യാചിക്കേണ്ടിവരും ആയുധപൂജയും ‘സമോദരോ’ത്സവവും ഇതാ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. പുതിയ സ്റ്റേജം ഉണ്ടാക്കിയാൽ നമുക്കു ഗുണമാണ്. അയാൾ നല്ല ശീലത്തോടുകൂടി ഇരിക്കുമ്പോൾ നീ ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി പതുക്കെ പറയണം. ഒരു സമയം ഒരു തുക കിട്ടിയെന്നു വരും. അയാൾ ആകപ്പാടെ നല്ലൊരുത്തനാണ്. നിന്റെ ഡാളു കാണാൻ വരുന്നെന്നുള്ളു. ഒരു സമോദരനോടു യാചിക്കുന്നത് ഒരു സ്ട്രീക്ക് അവമാനമല്ല.”

ശശി — “അവരുടെ ഭാര്യ അന്നു നമ്മെ നിന്ദിച്ചു പറഞ്ഞതു നിങ്ങൾ ഇത്രവേഗം മറന്നുവോ.”

അ — “സാധുക്കളെ എല്ലാവരും നിന്ദിക്കും. അതു കാൽവെച്ചിട്ട് എന്തൊരു ഫലമാണുള്ളത്? എന്നെ സ

യായിക്കാൻ നീ യാതൊന്നും ചെയ്യില്ല. അതുതന്നെ യാണ് കാര്യം. പക്ഷെ തെരുവിലേക്ക് ഇറങ്ങേണ്ടിവന്നാൽ എന്നെ കററം പറയരുത്.”

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞ് ഉഴുൻ പകുതിയാക്കി എണ്ണി റ്റു് അവിടെനിന്നു പോയി.

ശശിമുഖി കുട്ടികൾക്കു ചോറുകൊടുത്ത് അടുക്കളയുടെ വാതില്ല്യൽ വന്നിരുന്നു. അവൾ തന്റെ ഉഴുൻ തന്നെ മറന്നിരുന്നു. അവൾക്കു ദാരിദ്ര്യവും ബുദ്ധിമുട്ടും വേണ്ടതിലധികം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പിന്നെയും ദൈവം അവളെ പരീക്ഷിക്കുന്നതെന്തിനാണ്? ഇനി ഇത് എത്ര കാലം അനുഭവിക്കണം? തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ഉദ്യോഗം പോയാൽ അവളും കുട്ടികളും എവിടെയാണ് രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നത്? ഇതിലെല്ലാമധികം അവളെ ദുഃഖിപ്പിച്ചതു തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ നിർദ്യമായ പെരുമാറ്റമായിരുന്നു. അയാളുടെ വിചാരം അവൾ വിചാരിച്ചാൽ തന്നെ സഹായിക്കാനാകുമെന്നായിരുന്നു. തന്റെ ബന്ധുക്കളോടു യാചിക്കുന്നത് അവൾക്ക് എത്രത്തോളം വ്യസനകരമാണെന്ന് അയാൾ ഒന്നാലോചിച്ചാൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു. വല്ല ഗുണമുണ്ടാകുന്നതായാൽ അവനുവേണ്ടി അവൾ എത്ര അവമാനവും സഹിക്കും. പക്ഷെ യാതൊരു ഗുണവുമില്ലെങ്കിൽ ആ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതെന്തിനാണ്? യാചിച്ചാൽ യാതൊരു ഗുണവും ഇല്ലെന്നു ഭർത്താവിന്റോടു പറഞ്ഞാൽ അത് അയാൾക്കു തലയിൽ കേറുന്നതുമില്ല. അന്ന് അവർ അവളെ നിന്ദിച്ചത് അവൾ മറന്നിട്ടില്ല. പക്ഷെ അവൻ അതു മറന്നു. ഇതായിരുന്നു അവളുടെ വിചാരം.

ഇതിന്നിടയിൽ ഒരു കാൽപെരുമാറ്റം കേട്ട് അവൾ ഞെട്ടിയുണർന്നു മേല്പോട്ടു നോക്കി. ആ ചെറുപ്പ

ക്കാരൻ അതാ മുകളിലേക്കു പോകുന്നു. ഇന്ന് അയാളുടെ കൂടെ കൂലിക്കാരൻ ഇല്ല. അയാൾ ശശിമുഖിയുടെ നോട്ടം കണ്ട് അവളെ കണ്ടു നോക്കി. അവളുടെ മുഖം വ്യസനംകൊണ്ടും ഇച്ഛാഭംഗംകൊണ്ടും വിവർണ്ണമായിരുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ അയാൾ കണ്ടു പരിഭ്രമിച്ചു. കുറെ അവിടെത്തന്നെ നിന്നു. കന്തിയേയും ശശിമുഖിയേയും അയാൾ പലപ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവരെപ്പറ്റിയുള്ള സകല വർത്തമാനവും രണ്ടാംനിലയിൽ താമസിക്കുന്നവർ പറഞ്ഞറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ദാരിദ്ര്യം എന്നെന്ന് അയാൾ നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ടു ശശിമുഖിയോട് അയാൾക്ക് അനുകമ്പ തോന്നിയിരുന്നു.

ഒരു അപരിചിതൻ തന്നെ ഉററുനോക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ശശിമുഖിക്ക് ഒരു വല്ലാത്ത തോന്നി ഇങ്ങിനെ പറ്റി. “ഞങ്ങൾക്കു പലഹാരം കണ്ടും വേണ്ട. പിന്നെ എന്തിനാണ് താമസിക്കുന്നത്?”

ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ കണ്ടു പുഞ്ചിരിയിട്ട് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ അതിനുവേണ്ടിയല്ല താമസിച്ചത്. നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിൽ എന്തൊരു ഒരു സുഖക്കേടുള്ളതു പോലെ തോന്നി. എന്നെക്കൊണ്ടു വല്ലതും ചെയ്യാനാകുമൊ എന്നാലോചിച്ചാണ് നിന്നത്.” (തുടരും)

ഇ. ഐ. പങ്ങിത്തച്ചൻ ബി. എ., എൽ ടി.

മതപരമായ ആദർശത്തെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുക

“കാരോ മനുഷ്യനും ഉള്ളതുപോലെ കാരോ രാഷ്ട്രത്തിനും ജീവിതകേന്ദ്രമായ ഒരു പ്രധാനകാര്യമുണ്ട്. അതിനെ ആശ്രയിച്ചായിരിക്കും മറ്റുകാര്യങ്ങൾ ഇണങ്ങിക്കൂടുന്നത്. ഒരു രാഷ്ട്രത്തിൽ, ഉദാഹരണം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ, രാജ്യതന്ത്രമാകുന്നു അതിന്റെ ജീവൻ. മറ്റൊ

നിൽ സുകുമാരജീവിതമാകുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ മതപരജീവിതമാകുന്നു കേന്ദ്രം. രാഷ്ട്രീയജീവിതമെന്ന സംഗീതത്തിന്റെ പ്രധാനസ്വരം അതാകുന്നു. ഏതെങ്കിലും ഒരു രാഷ്ട്രം അനേകന്മാരാണ്ടുകളിലെ പാരമ്പര്യത്താൽ അതിന്റെ സ്വന്തമായിരിക്കുന്ന ഗതിയെ, ആ ജീവിതശക്തിയെ, തള്ളിക്കളവാൻ ഉദ്യമിക്കുകയും ആ ഉദ്യമം സഫലമാകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം ആ രാഷ്ട്രം മൃതിയടയുന്നു. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിന്റെ പ്രാണശക്തിയായ മതത്തെ തള്ളിക്കളഞ്ഞു രാജ്യതന്ത്രമോ മറോതെങ്കിലുമോ ജീവിതകേന്ദ്രമാക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ട് അതു നിങ്ങൾക്കു സാധിക്കുന്നപക്ഷം അതിന്റെ ഫലം നിങ്ങൾ നിശ്ശേഷം നശിക്കുമെന്നുള്ളതായിരിക്കും.

* * * *

ഹിന്ദുമതത്തിനു ഹിന്ദുതത്വമുണ്ടാകുവാനാണ് ഭഗവാൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അവതരിച്ചത്. മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ വാക്കുകളേക്കാളത്രയോ അധികം ഫലം കാണിക്കുന്നതു കർമ്മങ്ങളാകുന്നു. എല്ലാ മതങ്ങളും സത്യമെന്നും അതിനാൽ മതസ്സമുൽക്കൃതകാശമില്ലെന്നും സ്വന്തസാധനകൾ വഴിയായി ലോകത്തിനു തെളിയിച്ചുകൊടുക്കുകമാത്രമല്ല ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഓരോ ജീവനും അന്തർയ്യാമിയായ സർവ്വേശ്വരന്റെ പ്രകാശനമാണെന്നു സ്വജീവിതത്താൽ പ്രത്യക്ഷമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു പരയനം തൊട്ടുതടാത്തവനായിരുന്നില്ല. സർവ്വത്തിലും ബ്രഹ്മത്തെ സാക്ഷാൽക്കരിക്കുന്നതിനെ തടയുവാൻ അഹങ്കാരത്തിന്റെ കണികപോലും തന്നിൽ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നവെങ്കിൽ അതിനെ നശിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ട! അദ്ദേഹം സ്വശിരസ്സിൽ നിന്നിരുന്ന ജടകൊണ്ട് അത്യന്തം മലിനപ്രദേശങ്ങളെയും തുടച്ചു വൃത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. “ഞാൻ ദേവൻതന്നെ അന്യനല്ല. ഞാൻ സർവ്വഭൂതാതിതബ്രഹ്മ

മാകുന്നു. ഞാൻ നിത്യശുദ്ധമുക്തമായ സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപമാകുന്നു” എന്നു ഹിന്ദു നിത്യവും ഉച്ചരിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നിട്ടും നാം നിത്യജീവിതത്തിൽ ‘അടുക്കളമതം’ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നാം ഈ തൊട്ടുകൂടായ്ക്കു വെച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം അവിദ്യയാൽ ദ്രവ്യബലനാശായിരിക്കുമെന്നും വിദ്യാശക്തിയാൽ അവിദ്യയെ മോദിച്ചുകുളഞ്ഞല്ലാതെ നമുക്കു മുകുതിയില്ലെന്നും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ നമ്മോട് ഉപദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത് അദ്ധ്യാത്മകായ്ക്കു്ത്തിൽ എത്രത്തോളം സത്യമോ അത്രത്തോളം സമുദായകായ്ക്കു്ത്തിലും സത്യമാകുന്നു. ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യാരാജ്യം സമുദായപരിണാമത്തിന്റെ ഒരു നവീനഘട്ടത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയാകുന്നു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ സാമുദായികബോധം ഉണർന്നിരിക്കുന്നു; സാമുദായികധാർമ്മികലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു് ഉയർച്ചയുണ്ടായിരിക്കുന്നു. പുരാതനകാലത്തു സാമുദായികജീവിതത്തിൽ വിഷമതകൾ വർദ്ധിച്ചുവന്നപ്പോൾ ഒരു വർഗ്ഗം മറ്റൊരു വർഗ്ഗത്തെ അമർത്തിവെച്ചു. അതിൽനിന്നുതടവിച്ചു പഴുകിയ ശാസനരൂപമായ സ്വാധീനശക്തി ഇന്ന്, ആ ഘട്ടത്തിൽ പരിപാലിച്ചു നിൽക്കുവാറുവന്നതല്ല. സാമുദായികസ്വാധീനശക്തിക്കു ഹിന്ദുമതം നൂതനമായ ആസ്സദം കണ്ടുകാണുകതന്നെവേണം. ആ നൂതനാസ്സദമാകട്ടെ, ജനങ്ങളുടെ യുക്തിപൂർവ്വമായ അഭിപ്രായൈക്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഉദ്ദേശത്തിലും നിശ്ചയത്തിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. സാമുദായികൈക്യം ശാസന നടത്തിക്കൊണ്ടു തേടേണ്ട കുന്നല്ല; അതു സമുദായത്തിൽപെട്ട സർവ്വജനങ്ങളുടേയും സൗഹൃദപരമായ പരസ്പരജ്ഞാനവും ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഉദ്ദേശവും വഴിയായി സമ്പാദിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

എൻ. എസ്സ്.

പുസ്തകാഭിപ്രായം

ശ്രീമദ് ഭഗവത്ഗീത

(ലളിതാവ്യാഖ്യാനം)

കാന്നാൽ പാൽ അവസാനിക്കാത്തതായ ഒരു കാമധേനുവാണ് ശ്രീമദ് ഭഗവത്ഗീത. മനുഷ്യക്കു മുക്തിയെ ദാനം ചെയ്യുന്നതും സർവ്വമതക്കാരും ആദരിക്കുന്നതും അനുകരിക്കുന്നതുമാണിത്. ഉപനിഷദാദികളിൽ അദ്ധ്യാത്മസത്യത്തെപ്പറ്റി ഇതിലുള്ളതിലധികം സംഗതികൾ ഉണ്ടായിരിക്കാമെങ്കിലും അവയെല്ലാം മട്ടിപ്പെടുത്താതെ അമൃതമാണ് ഈ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥം. മതഭേദവും ആസ്തിക്യബുദ്ധിയില്ലാത്തവനുമായാൽകൂടി ജിജ്ഞാസുവാണെങ്കിൽ അവൻ അദ്ധ്യാത്മമാർഗ്ഗത്തിൽകൂടെ ചരിക്കുന്നതിന് ഈ ശാസ്ത്രം സഹായിക്കുന്നതാണ്. ഗീതയും മലയാളികളും തമ്മിൽ വിശേഷിച്ചൊരു വേഴ്ചയുണ്ടെന്ന സംഗതി ശങ്കരാചാര്യരുടെ ഭാഷ്യവും നിരണത്തു പണിക്കരുടെ ഭാഷാഗീതയും വ്യക്തമാക്കുന്നതാണല്ലോ. അവയ്ക്കുപുറമെ ഗദ്യരീതിയിലുള്ള ചില പഴയ ഗീതാഗ്രന്ഥങ്ങളും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നായാലും ഗീതയ്ക്കു മലയാളത്തിലുള്ളിടത്തോളം വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ മറ്റൊരു ഭാഷയിലുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ കൊച്ചുവെണ്ണങ്ങൾക്കു പാടിക്കളിക്കുന്നതിനുപോലും ഗീത കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടായി മലയാളത്തിൽ നിമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“ലോകത്തു വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ പാശ്ചാത്യഗുരുക്കന്മാരുടെ അടുക്കൽ ഫിസിക്സ്, കെമിസ്ട്രി മുതലായ ഭൗതികവിജ്ഞാനം മാത്രം അഭ്യസിച്ചവർക്ക് ഇന്ദ്രിയഗോചരമായ പ്രത്യക്ഷപ്രമാണത്തിൽ മാത്രമേ വിശ്വാസമുള്ളൂ.

അദ്ധ്യാത്മവിഷയമാണെങ്കിൽ പ്രത്യക്ഷപ്രമാണംകൊണ്ടു തെളിയിപ്പാനത്ര എളുപ്പവുമല്ല. എന്നാൽ പാശ്ചാത്യസമ്പ്രദായപ്രകാരമുള്ള പ്രത്യക്ഷശാസ്ത്രദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി തുല്യകാര്യങ്ങളായ അദ്ധ്യാത്മസിദ്ധാന്തങ്ങളെ അനുമാനിച്ചു കാണിച്ചാൽ ശ്രദ്ധപതിയുമോ എന്ന് മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു വരികയില്ല. ആ പരീക്ഷ ഉടനേ ഫലവത്തായിക്കണ്ടതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതുവരെ ശ്രദ്ധയും വിശ്വാസവും പരാതിരുന്നവരിൽ ജിജ്ഞാസ ജനിച്ചതുടങ്ങിയതായി അനുഭവപ്പെട്ടു. ഈ ആവശ്യത്തിനായി നോട്ടുകരിച്ചതാണ് ഈ ഭാഷാപ്രാഖ്യാനം.”

വാദപ്രതിവാദങ്ങളുടെ സംഘർഷത്തിൽനിന്നാണ് തത്വകണങ്ങളുടെ ഉത്ഭവമെന്നു വിജ്ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനാൽ വിവിധതരക്കാരായ ശിഷ്യന്മാരുടെ നാനാവിധങ്ങളായ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം പറയേണ്ടതായി വരുമ്പോൾ വഴി പിഴച്ചുപോയാൽ ബാലന്മാരല്ലാത്ത ശിഷ്യന്മാർ വിലങ്ങിട്ടു നില്ക്കാനിരിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. അതിനാൽ മേധാവികളായ ശിഷ്യന്മാരെ പ്രമാണയുക്തവാദികൾമൂലം സമ്മതിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം കറകളുണ്ണു കടഞ്ഞെടുത്ത ഈ വ്യാഖ്യാനത്തിനുള്ള വിധിയൊന്നു വേരേതന്നെയാണ്. മിക്ക ദേശങ്ങളും അദ്ധ്യാത്മവിഷയമായി സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ യഥാശ്രുതമായ അർത്ഥമല്ല ഗീതയ്ക്കുള്ളതെന്നു തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യന്മാർക്കും പൗരസ്ത്യന്മാർക്കും ഗീതാവ്യാഖ്യാനത്തിൽ പാഠിപ്പോയിട്ടുള്ള പ്രമാണങ്ങളെ വ്യാഖ്യാതാവു സയുക്തികം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്ര നല്ലൊരു വ്യാഖ്യാനം ഇതുവരെ മലയാളഭാഷയിലുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ മറ്റു വ്യാഖ്യാതാക്കൾ മുഷിയു

കയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഒരു ദോഷം ഞങ്ങൾ ഇതിൽ കാണുന്നതു വ്യാഖ്യാനം കുറയധികം നീണ്ടുപോയി എന്നുള്ളതാണ്. “വേർ കണ്ടാലറിയാത്തവ ക്കില പഠിച്ചാഹന്ത! കാട്ടേണമോ?” എന്ന് ഒരു വിദ്വാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ മനസ്സിലാക്കാൻ കെല്പില്ലാത്തവക്ക് എത്ര വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞാലും മനസ്സിലാക്കുന്നതല്ലല്ലോ. ലോകാനുഗ്രഹാത്മം അക്ഷീണപരിശ്രമം ചെയ്ത വ്യാഖ്യാതാ ഡോക്ടർ എൽ. എ. രവിവർമ്മാ അവർകളെ ഭഗവാൻ കടാക്ഷിക്കുമാറാകട്ടെ.

റോയൽ എടുവലിപ്പത്തിൽ ആകെ നൂറു-ഭാഗങ്ങളുള്ള ഈ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിനുപുറം. വി. ബുക്ക് ഡിപ്പോ ആൻഡ് പ്രിൻറിംഗ് വർക്കിൽനിന്നാണ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. അച്ചടി, വിശേഷമായ കുത്തിക്കെട്ട്, കടലാസ്സിന്റെ ഗുണം, അച്ചടിപ്പിഴയുടെ ചുരുക്കം മുതലായവ നോക്കുമ്പോൾ ഈ പുസ്തകത്തിന് അറ്റുറപ്പിക വില വെച്ചിട്ടുള്ളത് ഒട്ടുംതന്നെ അധികമായിപ്പോയിട്ടില്ല. തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി ബ്രിട്ടീഷ് മലബാർകളിലെ വിദ്യാഭ്യാസമേലധികാരിമാരുടെ ദയാദൃഷ്ടി ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നേരെ ഉണ്ടാകുമെന്നതന്നെയാണ് ഞങ്ങളുടെ ഉത്തമ വിശ്വാസം.

മടിയന്റെ കടുപ്പെട്ടി.

ക്ഷുദ്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഭാഷയിൽ വലിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ അവയുടെ ഓടിക്കോറത്തെ തടയുന്നതിനു ‘പറഞ്ഞോടീപരിണയം’ ‘ചക്രീചക്രം’ മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആവിർഭവിച്ചതുപോലെ ഇപ്പോഴത്തെ പരിഷ്കാരികളുടെ തോന്നിവാസങ്ങൾക്കൊരു അറുതിവരുത്താൻ ഉണ്ടായതാണ് ഈ ‘കടുപ്പെട്ടി.’ കണ്ണിൽ ചോരയില്ലാ

തെ ഇങ്ങിനെ വെട്ടിപ്പെറുച്ചിട്ടു തുറന്നു പറയുന്നൊരു പുസ്തകം ഭാഷയിലുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. വാദ്യോത്തമിമുതൽ വിദ്വാൻവരെയുള്ളവർ വായിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ് ഇതിലെ വിഷയം. രസികന്മാർക്കു വിനോദത്തിന്നും അരസികന്മാർക്കു വിഷാദത്തിന്നും ഈ പുസ്തകത്തിൽ ധാരാളത്തിലധികം വകയുണ്ട്. അജ്ഞാതനാമായായ ഇതിന്റെ കർത്താവ് ആരായാലും വേണ്ടതില്ല. നല്ലൊരു വിദ്വാനും രസികനും ഭാഷാഭിമാനിയും മറ്റുമാണെന്നു തീർത്തുപറയാവുന്നതാണ്. വേഷപ്പകർച്ചയുണ്ടായാലും വിവരമുള്ളവർ ആളെ തിരിച്ചറിയാതിരിക്കുന്നതല്ല. പ്രസാധകൻ കെ. എ. പത്മനാഭയ്യൻ അവർകളും അച്ചടി എറണാകുളം, പെരുമാറ്റർ 'സനാതനധർമ്മം' അച്ചുതൂടത്തിലുമാണ്.

ഭക്തിരസഗാനങ്ങൾ. (ഒന്നാംഭാഗം)

ഭക്തിരസഗാനങ്ങൾകൊണ്ടാണ് കവിതയുണ്ടാക്കി വരികേണ്ടത്. എന്നാലെ ആ മറ്റും തെളിഞ്ഞുകാണുകയുള്ളൂ. 'ശ്രീഭൂതനാഥൻ തുണ' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു ഭൂതനാഥനെക്കുറിച്ചൊരു ഗാനമായിരുന്നു ആദ്യം ചേർക്കേണ്ടത്. പല മട്ടിൽ ൧൭ ഗാനങ്ങളാണ് ഇതിലുള്ളത്. അവ ആകപ്പാടെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. പാട്ടുസ്വരം ദീഗ്ദ്ധം ഗ്രസപമായും ഗ്രസപം ദീഗ്ദ്ധമായും ഉപയോഗിക്കാമെന്നല്ലാതെ കവിതയിൽ ആ രീതി ഉപയോഗിക്കുന്നതു നന്നല്ല. ഇതിന്റെ കർത്താവു ചേന്നമംഗലത്ത് ആണേലിൽ ഗോവിന്ദമേനോൻ അവർകളാണ്. ആർ. വി. പ്രസ്സ് വടക്കും പുറം. വില ൩൭ പൈ.

മലയാളശൈലീനിഘണ്ടു

ശൈലീനിഘണ്ടുനിർമ്മാണംപോലെ ശല്യംപിടിപ്പിച്ചു കപണി വേറെയുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. അതു

കൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കണം അതിന് ആരും കരുങ്ങാതിരുന്നത്. ഗ്രന്ഥപ്പാത്രങ്ങളിൽ അന്ത്യശ്വാസം വലിച്ചുകിടക്കുന്ന ചന്ദ്രഗ്രന്ഥങ്ങളും നിന്ദാസൂചകങ്ങളായ സന്ദേശങ്ങളും മറ്റൊര പൊതുമുതൽ ചിലവാക്കി അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതു ഭാഷാപോഷണമോ ഭാഷാപരിഷ്കരണമോ ആണെന്നു ഞങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നില്ല. കൃത്യാന്തരശതങ്ങൾമൂലം ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ചെയ്യുന്നതിനുപോലും സമയമില്ലാത്ത റി. രാമലിംഗംപിള്ള എം. എ. അവർകൾ അലഘുവായ ഈ നിഘണ്ടുനിർമ്മാണം ഏകപ്രായ വിധത്തിൽ നിർമ്മിച്ചുപോരുന്നതിൽ ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ അഭിനന്ദിക്കുകയും അഭിനന്ദിച്ചുകൊള്ളുന്നു. വമ്പനാരായ വിദ്യാസമ്പന്നന്മാരുടെ അഭിപ്രായശതങ്ങളാൽ പ്രശോഭിക്കുന്ന ഈ നിഘണ്ടുവിന്നു രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അപതാരികശിരോലങ്കാരമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. 'എല്ലാ കണ്ടാൽ തല്ല നിശ്ചയം' എന്നാണല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്കു മഹാകവിയായി ഇരിക്കുന്ന കവിതിലകനും റാവുബഹുദൂരും ആയ ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യൻ എം. എ., ബി. എൽ. അവർകളുടെ അഭിപ്രായംപോലും ഇതിൽ കാണാത്തതിനുള്ള കാരണം മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.

സന്തോഷപൂർവ്വം അയച്ചുതന്ന അഞ്ചുഭാഗങ്ങളും ഞങ്ങൾ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചു. ഓരോ ഭാഗത്തിനും രണ്ടു ഉറപ്പികയാണ് വില. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിർമ്മിതിപരിപാടിയിലായി ഞങ്ങൾ വാമദേവനെ സാമോദം പ്രണമിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പ്രസാധകൻ ആർ. എസ്സ്. പിള്ള അവർകൾ 'ഗ്രാസാരിജമ്മൻതെരുവ്,' തിരുവനന്തപുരം.